

Kohila esmatasandi tervisekeskuse arengukava

Civitta Eesti AS
2015

Sisukord

Mõisted	5
Sissejuhatus.....	6
1. Kohila esmatasandi tervisekeskuse organisatoorne struktuur	7
1.1 Üldised eesmärgid ja arenguvajadused esmatasandi tervishoius	7
1.2 Tervisekeskuse moodustavad juriidiliste isikute andmed	7
1.2.1 Kavandatava tervisekeskuse nimi, omandivorm ja omanik.....	7
1.2.2 Kavandatava tervisekeskuse asukoht	8
1.2.3 Olemasolevad teenusepakkujad ja tegevuskohad.....	9
1.3 Planeeritavad tervisekeskuse teised tegevuskohad ning nende asukoht	14
2. Esmatasandi tervisekeskusesse koonduvate perearstide teeninduspiirkondi iseloomustavad andmed 15	
2.1 Teeninduspiirkonna suurus ja piiritlemine	15
2.2 Rahvaarv, vanuseline koosseis ja muud rahvastikunäitajad	17
2.2.1 Rahvastiku vanuseline koosseis ja prognoos 2030. aastaks	17
2.2.2 Asustustihedus	19
2.2.3 Ravikindlustatud ning ravikindlustamata isikud	19
2.3 Ülevaade perearstide võimalikust lisandumisest tervisekeskusesse.....	20
2.4 Kavandatava ETTK seosed teiste perearstidega	21
3. Kavandatava tervisekeskuse ligipääsetavuse kirjeldus.....	22
3.1 Ligipääs Kohila ETTK peahoonele Kohilas	22
3.2 Ligipääs Kohila ETTK teistele tegevuskohadele Juuru ja Kaiu vallas.....	24
4. Tervisekeskuses osutatavate teenuste ja teenust osutava personali kirjeldus	27
4.1 Üldarstiabi teenus	27
4.2 Koduõendusteenus	28
4.3 Füsioteraapiateenus	30
4.4 Ämmaemanda iseseisva vastuvõtu teenus.....	30
4.5 Töötervishoiuarsti teenus	31
4.6 Apteegiteenus	32
4.7 Psühholoogilise nõustamise teenus.....	32
4.8.Sotsiaalnõustamise teenus	33
4.9 Kiirabiteenus	33
5 Osutatavad ja planeeritavad esmatasandi põhiteenused aastani 2030.....	34
5.1 Üldarstiabi teenus	34

5.1.1 Sihtrühm ja teenuse maht.....	34
5.1.2 Kavandatavad teenused.....	35
5.1.3 Vajaliku personali prognoos.....	36
5.2 Koduõendusteenus	37
5.2.1.Sihtrühm ja teenuse maht	37
5.2.2 Kavandatavad teenused.....	38
5.2.3 Vajaliku personali prognoos.....	38
5.3 Füsioteraapia teenus.....	39
5.3.1 Sihtrühm ja teenuse maht.....	39
5.3.2 Kavandatavad teenused.....	41
5.3.3 Vajaliku personali prognoos.....	41
5.4 Ämmaemandusabi teenus	41
5.4.1 Sihtrühm ja teenuse maht	41
5.4.2 Kavandatavad teenused.....	42
5.4.3 Vajaliku personali prognoos.....	43
5.5 Tugiteenused.....	43
6 Osutatavad ja planeeritavad esmatasandi muud teenused ja toetavad teenused aastani 2030	45
6.1 Töötervishoiuarsti teenus	45
6.1.1 Teenusepakkuja	45
6.1.2 Teenuse sihtgrupp.....	45
6.1.3 Kavandatavad teenused.....	46
6.2 Apteegiteenus	46
6.2.1 Teenusepakkuja	46
6.2.2 Teenuse sihtgrupp.....	46
6.2.3 Kavandatavad teenused.....	46
6.3 Psühholoogilise nõustamise teenus.....	46
6.3.1 Teenusepakkuja	46
6.3.2 Teenuse sihtgrupp ja teenuse maht	47
6.3.3 Kavandatavad teenused.....	47
6.4 Sotsiaal nõustamise teenus	48
6.4.1 Teenusepakkuja	48
6.4.2 Teenuse sihtgrupp ja maht	48
6.4.3 Kavandatavad teenused.....	48
6.5 Kiirabiteenus	49

6.5.1	Teenusepakkuja	49
6.5.2	Teenuse sihtgrupp.....	49
6.5.3	Kavandatavad teenused.....	49
7	ETTK planeerimisel kasutatavad patsiendikäsitluse standardid	50
8	Tervisekeskuse ruumide loend ja kasulik pind.....	52
8.1	Tervisekeskuse funktsionaalne ruumiprogramm	52
8.2	Kohila esmatasandi tervisekeskuse ruumide pindala tabel ja hinnanguline ehitismaksumuse hinnang	52

Mõisted

- **Esmatasandi tervisekeskus ehk ETTK** – taristu, kus osutatakse esmatasandi tervishoiu ja toetavaid teenuseid vähemalt järgmises ulatuses:
 - üldarstiabi teenust vähemalt kolme nimistuga perearsti poolt vähemalt 4500 isikule;
 - iseseisva õendusabi ambulatoorset teenust vähemalt koduõendusteenusena;
 - iseseisva ämmaemandusabi teenust ämmaemanda iseseisva vastuvõtu teenusena;
 - eriarstiabi ambulatoorset teenust vähemalt taastusravi füsioteraapia komponendi mahus ravikindlustuse seaduse § 30 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse tähenduses (välja arvatud füsioteraapia basseinis).
- **Kohila Esmatasandi Tervisekeskuse teeninduspiirkond** – tervisekeskus, mille teeninduspiirkonna moodustavad Kohila vald, Juuru vald ning Kaiu vald.
- **Tervisekeskuse teeninduspiirkond** – tervisekeskusesse koondunud tervishoiuteenuse osutajate teeninduspiirkonnad kokku arvestatult.
- **Tervisekeskuse teine tegevuskoht** - tervisekeskuses tegutsevate üldarstiabi osutajate tegevusloal kajastuv tervisekeskuse asukohast erinev tegevuskoht, mis ei asu maakonnakeskuses ega samas haldusüksuses ja kus on tagatud igapäevaselt vähemalt pereõe iseseisv vastuvõtt, perearsti vastuvõtt vähemalt kord nädalas ning muude spetsialistide teenused vastavalt vajadusele. Tegevuskohad peavad tegevusloal kajastuma hiljemalt tervisekeskuse teenuste osutamise alustamisel. Kohila ETTK teised tegevuskohad asuvad Juuru vallas ning Kaiu vallas.
- **Toimepiirkond** - keskuse-tagamaa-süsteem, mis koosneb toimepiirkonna keskusest ning sellega funktsionaalselt seotud tagamaal asuvatest paikkondadest ja kohalikest keskustest, mille elanike jaoks see toimepiirkonna keskus on peamine igapäevase ja perioodilise liikumise sihtkoht ning mille ulatuses peaksid olema kaetud valdava osa elanike ja ettevõtjate vajadused nii tööhõive kui teenuste järele.
- **Tõmbekeskus** – toimepiirkonna keskus, mis on sätestatud määruse „Esmatasandi tervisekeskuste kaasajastamine” lisa 1. Kohila on lisa 1 märgitud kui esmatasandi tervishoiu tõmbekeskus.

Sissejuhatus

Käesoleva arengukava objektiks on Kohila esmatasandi tervisekeskus, mis hõlmab Kohila valda, Juuru valda ning Kaiu valda. Tervisekeskuse ideekontseptsiooni kujundajaks on Kohila vallavalitsus koostöös Kohila esmatasandi tervisekeskuse tulevaste teenusepakkujatega ning Juuru ja Kaiu vallaga.

Enneaegse suremuse ja haigestumise vähendamises peitub rahvastiku ja majanduse kasvu (tervise mõju SKPle on 6-15%) oluline potentsiaal. Ehkki oodatav eluiga ja tervena elatud aastate arv on tõusuteel, jääb see oluliselt maha EL keskmisest. Samuti on Eestis suur soolise eluea lõhe (ligi 10 aastat naiste kasuks) ning suured piirkondlikud eluea erinevused.

Kuna Eesti on üks kiiremini vananeva rahvastikuga riike Euroopas, suureneb seetõttu surve tervishoiu- ja sotsiaalkuludele ning negatiivne mõju tööjõuturule. Tervise paranemisest tulenev eluea kasv on oluline ressurss tööturul tekkiva tööealise elanikkonna vähenemisest tekkiva võimaliku lünga tasandamiseks ning tervishoiu- ja hoolekandekulude vähendamiseks.

Praegune perearstisüsteem ei täida uuringu "Esmatasandi tervishoiuteenuste geograafilise kättesaadavuse vajaduse hindamine ja esmatasandi tervishoiuteenuste optimaalse korralduse mudeli loomine (2013-2014)" (edaspidi RAKE uuring)" kohaselt tervishoiusüsteemis kõiki talle pandud ülesandeid ning esmatasandi tervishoiuteenuste pakkumise süsteemi tuleb sellest tulenevalt reformida.

Kohila esmatasandi tervisekeskuse kontseptsiooni kujundamise aluseks on eespool nimetatud RAKE uuring ning valdkonda suunavad arengukavad, strategiadokumendid ning seadusandlus sh

- Määrus „Esmatasandi tervisekeskuste kaasajastamine“
- Tervishoiuteenuste korraldamise seadus
- Sotsiaalhoolekande seadus
- Uuring „Ravi terviklik käsitlus ja osapoolte koostöö Eesti tervishoiusüsteemis“
- Rahvastiku tervise arengukava
- Eesti tervishoiu arengusuunad aastani 2020
- EHK eriarstiabi geograafilise kättesaadavuse kriteeriumid
- Peremeditsiini arengukava aastatel 2012 - 2020
- Kohila valla arengukava 2015 – 2020
- Juuru valla arengukava 2015 – 2025
- Kaiu valla arengukava 2012 - 2018

Lisaks on kasutatud Statistikaameti Statistika andmebaasis olevaid andmeid ning Kohila ETTK teeninduspiirkonda puudutavaid uuringuid ning statistikat, millele on käesolevas arengukavas ka edaspidi viidatud.

Tervisekeskusega liituvad praegu Kohila vallas Kohila Tervisekeskuses tegutsevad perearstid ning Juuru ja Kaiu valla ühine perearst. Neile lisanduvad koduõenduteenus, füsioterapeudi teenus, iseseisev ämmaemandusteenus, apteegiteenus, töötervishoiuarsti teenus, psühholoogilise nõustamise teenus, sotsiaalnõustamise teenus ning kiirabiteenus.

1. Kohila esmatasandi tervisekeskuse organisatoorne struktuur

1.1 Üldised eesmärgid ja arenguvajadused esmatasandi tervishoius

Peremeditsiini eriala arengukavas aastani 2020 (2012) sisaldub eesmärk, mille kohaselt **perearstiteenuse sihtrühm peaks suurenema kindlustamata isikute arvelt ning perearstide ravitegevusele kulutatav aeg peab suurenema halduskoormuse vähendamise tulemusel**. Halduskoormuse vähendamine saab toimuda IT võimaluste arvelt ning üksikpraksiste, kus halduskoormuse probleemid on sügavamad, liitumise kaudu suuremateks praksisteks. Tervisekeskuste loomine toetab otseselt antud eesmärgi saavutamist.

Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus peab paranema **õdede pädevuse laiendamise** tulemusel. Pereõe teenus on Eestis jätkuvalt väljakujunemise staadiumis. Vähendades perearsti koormust patsientide nõustamise ja ravi jälgimise ning lihtsamate protseduuride teostamise osas, on võimalik parandada nii teenuse kättesaadavust kui ka seni tagasihoidlikus mahus osutatavate tervise edendamise ning aktiivse primaarse preventsiiooni teenustega kaetust esmatasandil (Esmatasandi tervishoiu arengukava 2020).

Kohila ETTK loomine on aluseks alus tervishoiusüsteemi arengusuundade elluviimisele Kohila teenuspiirkonnas. Perearsti rolli ümberkujundamiseks on vajalik anda perearstidele Kohilas kõik vajalikud vahendid ja infrastruktuur üldarstiabi ja integreeritud tervishoiuteenuste pakkumiseks. Teenuse parema kättesaadavuse tagamiseks on oluline üle vaadata praegused teenusmahud ning planeerida üldarstiabiteenuse ning teiste esmatasandi teenuse kättesaadavus ühtlaselt üle kogu Kohila ETTK teeninduspiirkonna.

Kohila uus esmatasandi tervisekeskus võimaldab:

- Kohila teeninduspiirkonna elanikele mitmekesisemaid valikuid teenuse kättesaadavuse osas;
- parandada inimeste ligipääsu kõigile esmatasandi tervishoiu teenustele, sh. koduõendusteenusele, füsioterapeuditeenusele ja ämmaemandusteenusele pakkudes neid teenuseid kodu lähedal, vähendades seeläbi tervisealast ebavõrdsust ning edendades sotsiaalset kaasatust;
- Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanikele pakutavate tervishoiuteenuste parema kvaliteedi.

1.2 Tervisekeskuse moodustavad juriidiliste isikute andmed

1.2.1 Kavandatava tervisekeskuse nimi, omandivorm ja omanik

Kohilasse rajatava esmatasandi tervisekeskuse nimeks saab **Kohila Esmatasandi Tervisekeskus** (edaspidi Kohila ETTK). Kohila ETTK rajatakse Kohila Tervisekeskuse baasil. Nii hoone kui kogu kinnistu on Kohila valla omandis.

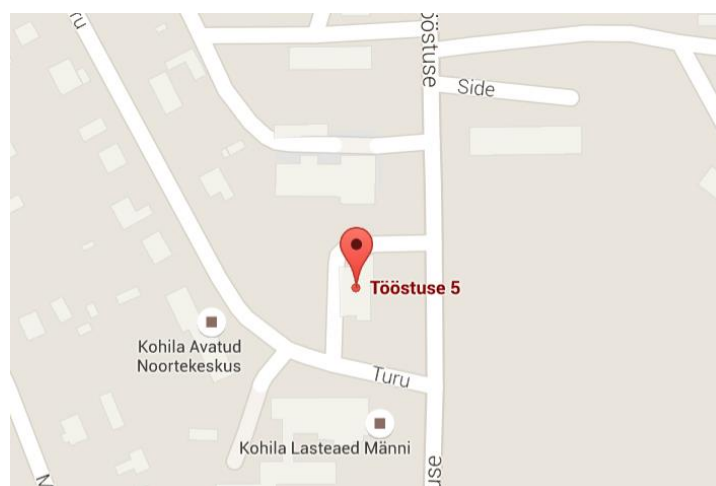
Rajatava Kohila ETTK tegevuse **eesmärgiks** on tagada esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavus ja mitmekülgsus tervisekeskuse teeninduspiirkonnas, parandada teenustele juurdepääsu, vähendada seeläbi tervisealast ebavõrdsust ning edendada sotsiaalset kaasatust.

Kohila esmatasandi tervisekeskuse arengukava

Kohila ETTK loomisel on oluline määratleda selle toimimismudel ning tervisekeskuse kasutajate suhe tervisekeskuse omanikega (RAKE uuring). Kohila ETTK on oma olemuselt ühtse taristu ETTK. Teeninduspiirkonna perearstid on iseseisvad Haigekassa lepingupartnerid. Ülejäänud ETTK-s osutatavaid teenuseid pakuvad eraldiseisvad teenuseosutajad. ETTK haldaja ja klientide jaoks on oluline, et keskuses tegutsevate teenusepakujate vahel tekiks sünergia ja koostöö, mis võimaldab efektiivsemat tööd, ressursside kokkuhoidu ning teenusepakujate vahelist teadmiste siiret.

1.2.2 Kavandatava tervisekeskuse asukoht

Loodav Kohila Esmatasandi Tervisekeskus hakkab asuma Kohila alevi aadressil Tööstuse 5.

Joonis 1. Kohila ETTK planeeritav asukoht

Esmatasandi tervisekeskus rajatakse Kohila Tervisekeskuse hoonesse, kuna tegemist on juba hetkel toimiva keskusega, kuhu inimesed on harjunud käima ning mille vahetus läheduses asuvad nii rongi- kui ka bussipeatus.

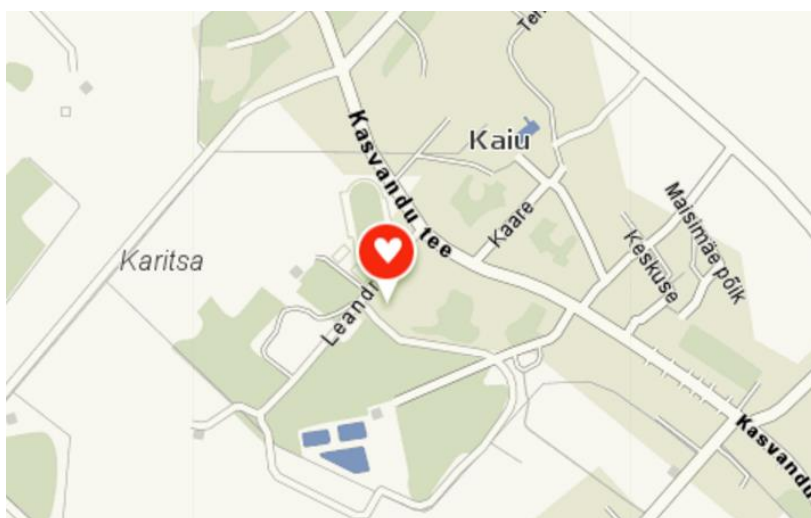
Kohila Tervisekeskuse pakutakse hetkel perearstiteenuse kõrval ka apteergiteenust ning kiirabiteenust. Kohila ETTK kaks teist tegevuskohta rajatakse Juuru valda ning Kaiu valda. Tegemist on samuti juba sissetöötatud perearstiteenuse pakumise kohtadega, kus inimesed harjunud käima.

Juuru valla teine tegevuskoht asub Juuru alevikus aadressil Muuseumi 5, teise tegevuskoha ruumide renoveerimise jaoks käesolevas projektis vahendeid ette nähtud ei ole.

Joonis 2. Kohila ETK teine tegevuskoht Juuru vallas

Kohila ETK teine tegevuskoht Kaiu vallas asub Kaiu alevikus aadressil Leandri tee 3. Kas nimetatud hoonesse tehtavad võimalikud investeeringud ei ole käesoleva projekti objektiks.

Joonis 3. Kohila ETK teine tegevuskoht Kaiu vallas

1.2.3 Olemasolevad teenusepakkujad ja tegevuskohad

Kohila ETK teeninduspiirkonnas tegutseb 2016. aasta seisuga 4 perearstinimistut. Olemasolevaid teenusepakkujaid ning nende tegevuskohti iseloomustab lühidalt järgmine tabel:

Tabel 1. Kohila valla tervishoiuteenuste pakkujad (2016. aasta seisuga)

Teenust pakkuva juriidilise isiku nimi	Pakutav teenus	Tegevusload	Tegevuskohad (Kohila vallas)	Koondub Kohila ETTK-sse
OÜ Perearst Kärsti Kalda	Üldarstiabi teenus	L03487	Tööstuse 5, Kohila	Jah
FIE Sigrid Mau	Üldarstiabi teenus	L03523	Tööstuse 5, Kohila	Jah
OÜ Perearst Ülle Stern	Üldarstiabi teenus	L03486	Tööstuse 5, Kohila	Jah
FIE Kalle Poroson	Üldarstiabi teenus	L03635	Muuseumi 5, Juuru; Leandri tee 3, Kaiu	Jah
SA Raplamaa Haigla	Ämmaemandusabi teenus	L01960	Lõuna 2, Kohila	Jah
SA Raplamaa Haigla	Günekoloogia	L02827	Lõuna 2, Kohila	Ei
Kohila Meedik OÜ	Hambaravi	L02633	Vabaduse 20A, Kohila	Ei
Põhja-Eesti Regionaalhaigla	Kiirabi teenus	L03671	Tööstuse 5, Kohila	Jah
Kohila Apteegi OÜ ¹	Apteegiteenus	625	Tööstuse 5, Kohila	Jah
Pharma Grupp OÜ (Kohila Südameapteek)	Apteegiteenus	616	Vabaduse 9B, Kohila; Staadioni 13-19, Juuru	Ei
Benu Apteek Eesti OÜ (Kaiu Apteek)	Apteegiteenus	321	Leandri tee 3, Kaiu	Ei
TNP Konsultatsioonid OÜ	Koduõendusteenus	L03327	Ääre 2-4	Jah

Lisaks pakuvad kohalikud omavalitsused sotsiaalnõustamise teenust. Sotsiaalnõustamist ja psühholoogilist nõustamist (Kohila Vallavalitsus) hakatakse projektijärgselt pakkuma ka Kohila ETTK Kohila hoones.

Teisi tervishoiuteenuseid Kohila ETTK territooriumil ei osutata. Järgnevalt on tervisekeskusesse koonduvaid ning juba hetkel Kohila valla territooriumil tegutsevaid tervishoiuteenuste pakkujaid lähemalt iseloomustatud.

Üldarstiabi teenus

Üldarstiabi teenust osutatakse teeninduspiirkonnas 4 perearsti poolt neljas nimistus.

¹ Kohila Apteek, BENU Apteegi iseseisev partner

Tabel 2. Perearst Kärsti Kalda nimistu andmed

Nimistu nr:	N0605
Perearst:	D05863 - Kalda Kärsti
Teeninduspiirkond:	Kohila vald
Piirsuurus:	2000
Suurus (seisuga):	1879 (02.05.2016)
Kindlustatud isikuid:	1763
Kindlustamata isikuid:	116
Vabade kohtade arv:	121
Teenuse osutaja:	Osaühing Perearst Kärsti Kalda
Tegevusluba:	L03487 (tähtajatu, alates 08.01.2014)
Pereõde	N07236 - Jane Pregel

Tabel 3. Perearst Sigrid Mau nimistu andmed

Nimistu nr:	N0607
Perearst:	D06207 - Mau Sigrid
Teeninduspiirkond:	Kohila vald
Piirsuurus:	2000
Suurus (seisuga):	930 (02.05.2016)
Kindlustatud isikuid:	831
Kindlustamata isikuid:	99
Vabade kohtade arv:	1070
Teenuse osutaja:	Sigrid Mau
Tegevusluba:	L03523 (tähtajatu, alates 08.01.2014)
Pereõde	N09657 - Virve Aus; M00430 - Helgi Rokk

Tabel 4. Perearst Ülle Sterni nimistu andmed

Nimistu nr:	N0611
Perearst:	D05880 - Stern Ülle
Teeninduspiirkond:	Kohila vald
Piirsuurus:	2000
Suurus (seisuga):	1886 (02.05.2016)
Kindlustatud isikuid:	1762
Kindlustamata isikuid:	124
Vabade kohtade arv:	114
Teenuse osutaja:	OÜ Perearst Ülle Stern
Tegevusluba:	L03486 (tähtajatu, alates 08.01.2014)
Pereõde	N00357 - Ellen Geltmann

Tabel 5. Perearst Kalle Porosoni nimistu andmed

Nimistu nr:	N0610
Perearst:	D05915- Poroson Kalle
Teeninduspiirkond:	Juuru vald, Kaiu vald
Piirsuurus:	2400
Suurus (seisuga):	2013 (02.05.2016)
Kindlustatud isikuid:	1835
Kindlustamata isikuid:	178
Vabade kohtade arv:	387
Teenuse osutaja:	Kalle Poroson
Tegevusluba:	L03635 (tähtajatu, alates 30.01.2014)
Pereõde	N08347 – Egle Riis
	N08976 – Anne Mustallikas

Kõik perearstid tegutsevad eraldiseisvate juriidiliste isikutena, Kohila ETTK moodustamisel ei ole perearstidel plaanis ühe juriidilise isiku alla koonduda.

Kohila Tervisekeskuses viiakse hetkel läbi järgmiseid diagnostilisi- ja ravi protseduure: EKG tegemine, vererõhu mõõtmine, kaitsepookimine vastavalt laste kaitsepookimise ajakavale, immuniseerimine tervetele isikutele, vereanalüüsid, CRV kiirtest kapillaarverest, INR kiirtest kapillaarverest, veresuhkru määramine testribaga, veresuhkru kiirtest kapillaarverest, uriini analüüsi määramine testribaga, mikroalbuminuuria määramine uriinist, bakterioloogiliste külvide võtmine, süstimine (sh vaksineerimine), imikute jälgimine, väikelaste massaaž, haava õmblusniitide eemaldamine, pisioperatsioonid, sidumine, puugi eemaldamine, nägemisteravuse määramine, värvitaju kontrollimine, kupupaneek, kõrvaloputus (tasuline).

Lisaks perearstidele teostavad iseseisvaid vastuvõtte ka pereõded, nii perearstid kui pereõded teostavad vajadusel ka koduvisiite.

2015. aastal läbiviidud küsitlusest „Kohila Liigub – tervena elamine on saamas eluviisiks“ (juuli 2015), selgus, et oma perearsti hindas väga heaks ja heaks kokku 71,5% küsitlusele vastanutest². 11 vastanut hindasid perearstiteenust ka ebarahuldavaks.

Koduõendusteenus

Koduõendusteenuse lepingupartner teeninduspiirkonnas on TNP Konsultatsioonid OÜ. TNP Konsultatsioonid on ettevõtte, mille põhitegevuseks on tervishoiu- ja hoolekandeteenuste osutamine piiratud liikumisvõimega klientidele nende kodus, peamiselt pakutakse õendus-hooldusteenuseid. Teenuseid osutab erialase meditsiiniharidusega personal, töötajad on läbinud täiendava koduõendus-hoolduse alase koolituse ning registreeritud Terviseametis. Iga töötaja läbib aasta jooksul täiendkoolituse ning osaleb erialastel seminaridel, kursustel ja konverentsidel. Õdede ülesannete hulka kuuluvad:

² Vastajaid oli kokku 186 ehk ca 3,5% elanike koguarvust.

- tervishoiuteenuste osutamine vastavalt õigusaktidele, Sotsiaalministeeriumi ja Terviseameti kehtestatud nõuetele;
- mitmete sotsiaalteenuste osutamine;
- meditsiinilise dokumentatsiooni pidamine;
- vajaliku sisseseade ja instrumentide kontroll.

Koduvisiite tehakse raviarsti korraldusel kuni kliendi tervenemiseni. Õendusteenust osutatakse perearsti või eriarsti saatekirja alusel, teenust rahastab Eesti Haigekassa.

Ämmaemandusabi teenus ja günekoloogia teenus

Ämmaemandusabi teenust ning günekoloogia teenust osutab Kohila vallas alates 2015. aasta novembrist SA Raplamaa Haigla. Vastuvõtte teostavad günekoloog Ineta Pruus ning ämmaemand Käthlin Vahtel. Nii günekoloogi kui ämmaemanda vastuvõttud toimuvad 2 korda kuus.

Dr. Ineta Pruus töötab Raplamaa Haiglas alates 1993. aastast ning on sealse günekoloogiaosakonna juhataja, ämmaemand Vahtel töötab lisaks Raplamaa Haiglale ka Pelgulinna sünnitusmajas ning teostab vastuvõtte ka Kaius ja Juurus (kord nädalas). Ämmaemand ja günekoloog pakuvad järgmiseid teenuseid:

Tabel 6. Kohila ETTK teeninduspiirkonnas 2016. aastal pakutava ämmaemandusabi ja günekoloogia teenused

Ämmaemand	Günekoloog
Raseduse jälgimine ning vajadusel günekoloogi vastuvõtule suunamine	Profülaktiline günekoloogiline kontroll
Sünnitusjärgne kontroll	Emakasiseste rasedumisvastaste vahendite paigaldamine ning kontrollimine
Imetamisnõustamine	Günekoogiliste probleemidega patsientide nõustamine ning vajadusel täiendavate uuringute korraldamine
HPV (emakakaevavähi) vaktsineerimise nõustamine	
Rasedumisvastaste vahendite alane nõustamine	
Seksuaaltervise alane nõustamine	

Kiirabiteenus

Kiirabiteenust osutab Rapla maakonnas alates 2013. aasta 30. detsembrist Põhja-Eesti Regionaalhaigla. Kokku paikneb maakonnas 3 kiirabibaasi, neist 1 Kohilas aadressil Tööstuse 5. Patsiendid suunatakse vajadusel kõrgemasse raviastet kas Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse, Ida-Tallinna Keskhaiglasse, Lääne-Tallinna Keskhaiglasse, Tallinna Lastehaiglasse või Raplamaa Haiglasse.

Kiirabibrigaadid jaotatakse reanimobiilibrigaadideks, arstibrigaadideks ja õebrigadideks. Kohilas töötab õebrigad, mis tähendab, et brigaadi juhiks on erakorralise meditsiini õde või intensiivõenduse õde, lisaks kuuluvad brigaadi õde või erakorralise meditsiini tehnik ning kiirabitehnik, kes omab operatiivsõiduki juhtimise õigust.

Brigaadi kasutuses on kiirabiauto, meditsiiniseadmed ja ravimid.

1.3 Planeeritavad tervisekeskuse teised tegevuskohad ning nende asukoht

Tervisekeskuse teine tegevuskoht on tervisekeskuses tegutsevate üldarstiabi osutajate tegevusloal kajastuv tervisekeskuse asukohast erinev tegevuskoht, mis ei asu maakonnakeskuses ega samas haldusüksuses ja kus on tagatud igapäevaselt vähemalt pereõe iseseisev vastuvõtt, perearsti vastuvõtt vähemalt kord nädalas ning muude spetsialistide teenused vastavalt vajadusele. RAKE uuringus on Kohila ETTK teiste võimalike tegevuskohtadena välja toodud Järlepa ja Juuru, mis mõlemad asuvad Juuru vallas.

Käesoleva arengukava kohaselt rajatakse Kohila ETTK-le 2 teist tegevuskohta: üks Juuru valda Juuru alevikku ning teine Kaiu valda Kaiu alevikku.

Kuna hetkel toimuvad Kohila, Juuru ning Kaiu valdade vahel ühinemisläbirääkimised ning teenuseosutamist on üritatud juba hetkel võimaluse piires kooskõlastada (nt ämmaemanda vastuvõttude teostamine Kaius ja Juurus), siis on teiste tegevuskohtade rajamine tulevikku silmas pidades ainuõige samm.

Nii Juurus kui Kaius hakkab vastuvõtte teostama perearst Kalle Poroson, kelle nimistu hõlmab mõlemat valda, mõlemas tegevuskohas hakkab püsivalt tööle pereõde, perearst jagab end kahe tegevuskoha vahel ning tulevikus hakkab ühel päeval nädalas teostama vastuvõtte ka Kohilas. Kaiu ja Juuru teistes tegevuskohtades hakkavad vastuvõtte teostama ka ämmaemand ning füsioterapeut – ämmaemand 1 kord nädalas, füsioterapeut 1 kord nädalas üle kahe nädala.

2. Esmatasandi tervisekeskusesse koonduvate perearstide teeninduspiirkondi iseloomustavad andmed

2.1 Teeninduspiirkonna suurus ja piiritlemine

Määruse "Esmatasandi tervisekeskuste kaasajastamine" kohaselt moodustavad tervisekeskuse teeninduspiirkonna tervisekeskusesse koondunud tervishoiuteenuste osutajate teenuspiirkonnad kokku arvestatult. Kõigi hetkel tegutsevate ning Kohila ETTK-sse koonduvate perearstide teeninduspiirkonnaks on märgitud **Kohila vald, Juuru vald ning Kaiu vald**, sarnaselt on piiritletud ka loodava ETTK teeninduspiirkond tervikuna. Kuna hetkel toimuvad Kaiu, Juuru ja Kohila valdade vahel ka ühinemisläbirääkimised on ühise koostööpiirkonna moodustamine pikemas perspektiivis vägagi mõistlik.

Kohila vald asub Rapla maakonna põhjaosas, ajaloolises Hageri kihelkonnas. 1991. aastal said Kohila vald ja Kohila alevik eraldi kohaliku omavalitsusüksuse staatuse. Praegune valla struktuur tekkis 2002. aastal pärast kahe omavalitsuse ühinemist. Kohila valla keskuseks on Kohila alev. Lisaks keskusele on vallas kokku 21 küla ja kolm alevikku – Hageri, Prillimäe ja Aespa.

Joonis 4. Kohila vald

Kohila vald piirneb järgmiste valdadega: Kernu, Saue, Saku, Kose ning Juuru ja Rapla. Kuni 1950. aastani kuulus valla territoorium Harjumaa koosseisu, peale seda Rapla rajooni ning 1990. aastast Rapla maakonna koosseisu.

Joonis 5. Rapla maakond

Hetkel olemasoleva Kohila Tervisekeskuse perearstiteenuste tarbijatest 97% moodustavad Kohila valla elanikud, ülejäänud Kohila perearstide teenuseid tarbivad isikud elavad Rapla vallas, Juuru vallas, Saku vallas ning Kose vallas. Kohila valla elanikest kuulub Kohila valla perearstide nimistutesse 65,3% elanikest, ülejäänud vallaelanikud kuuluvad perearsti nimistutesse Tallinnas, Saku vallas, Rapla vallas ning Juuru vallas. Järgmine tabel võtab kokku teeninduspiirkonna elanike senised perearstiteenuse tarbimise harjumused.

Tabel 7. Kohila ETTK teeninduspiirkonna isikute arv ja osakaal perearstinimistute alusel (allikas: RAKE uuring)

Isiku elukoht	Kokku	Piirkonna osakaal	Kohila ETTK	Keskuse osakaal	Kohila vald	Juuru vald	Rapla vald	Saku vald	Tallinn
Kohila vald	6934	65,8	4560	65,3	4531	29	190	318	1558
Juuru vald	1412	68,4	966	2,0	28	938	266	6	110
Kaiu vald	1388	68,0	944	0,0	0	944	81	0	123
Kokku	9734	66,5	6470	46,8	4559				

Tabelist tuleneb, et ca 67% teeninduspiirkonna elanikest tarbib hetkel perearstiteenust kas Kohilas, Kaius või Juurus. Märkimisväärne on see, et üle 22% Kohila valla elanikest tarbib perearstiteenust hetkel Tallinnas. Kui võrrelda Tallinnas perearsti omavate Kohila valla elanike osakaalu Rapla vallas elavate ja Tallinnas perearstiteenust tarbivate isikute osakaaluga, hakkab silma, et Kohila vallas on Tallinnas perearsti omamine enam levinud (Kohilas 22,4% elanikest, Rapla vallas 4% elanikest).

Tallinna perearstide eelistamisel on mitmeid põhjuseid:

- rahulolematuse Kohilas pakutava perearstiteenuse kvaliteediga;
- töökoht asub Tallinnas, seetõttu on Tallinnas arsti juures mugavam käia;

- Tallinn on Kohila valla jaoks põhiline tõmbekeskus.

Kohila ETTK loomisel seatakse eesmärgiks vähemalt 80% piirkonna elanike kuulumine Kohila ETTK-s tegutsevate perearstide nimistutesse. See eesmärk on saavutatav ning realistlik, kuna ETTK loomine parandab oluliselt tervishoiuteenuste kättesaadavust ning kvaliteeti teeninduspiirkonnas.

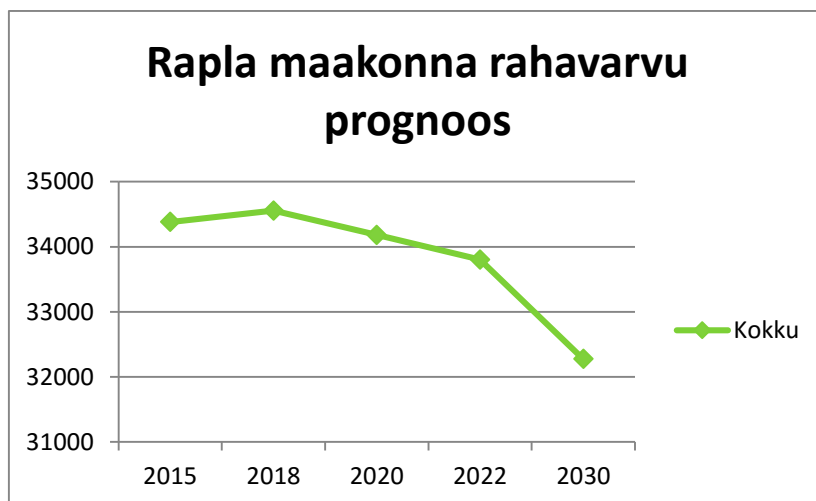
2.2 Rahvaarv, vanuseline koosseis ja muud rahvastikunäitajad

2.2.1 Rahvastiku vanuseline koosseis ja prognoos 2030. aastaks

Statistikaameti statistika andmebaasi andmete alusel elas 2015. aasta 1. jaanuari seisuga Raplemaal kokku 34 436 inimest. Raplamaa elanikkonna muutus on korrelatsioonis kogu Eesti rahvastiku trendidega. Statistikaameti prognoosi kohaselt rahvaarv langeb ning väheneb Raplemaal 2020. aastaks 34 182 ning 2030. aastaks 32 275 elanikuni. Demograafilistest muutustest tulenevalt rahvastik vananeb – nooremate vanuserühmade osakaal väheneb samas kui vanema elanikkonna osakaal suureneb.

Tabel 8. Raplamaa elanike arvu prognoos (allikas: Statistikaamet)

	Kokku	0-4	5-19.	20-34.	35-49.	50-64.	65-74.	75+
2015	34379	1797	5666	6216	7022	7026	3604	3048
2018	34555	1576	5619	6140	6820	7138	3841	3421
2020	34182	1546	5551	5875	6574	7177	3961	3498
2022	33803	1515	5435	5679	6291	7201	4070	3612
2030	32275	1398	4667	4969	5921	6692	4283	4345

Joonis 6. Raplamaa elanike arvu prognoos (allikas: Statistikaamet)

Sarnaseid trende saab täheldada ka Kohila ETTK teeninduspiirkonnas.

Tabel 9. Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanike arvu prognoos (allikas: Statistikaamet)

	0-4	5-19	20-34	35-49	50-64	65-74	75+	KOKKU
2015	571	1743	1845	2180	1922	936	778	9975
2018	501	1729	1822	2117	1953	998	873	9992
2020	491	1708	1744	2041	1963	1029	893	9868
2022	481	1672	1686	1953	1970	1057	922	9741
2030	444	1436	1475	1838	1831	1112	1109	9245

Sarnaselt Raplamaa trendiga suureneb vanemaealiste arv. Prognoosist tuleneb, et aastaks 2030. väheneb kõige enam 0-4 aastaste laste ning 20-34 aastaste noorte arv. Oluliselt väheneb laste ja noorukite arv. Sarnaselt Raplamaa ja Eesti demograafilistele muutustele eakate arv (50-75+) suureneb – esmatasandi tervisekeskuse teenuste planeerimisel on sellise dünaamikaga arvestatud.

Kohila valla loomulik iive on aastati olnud väga kõikuv. Hüppeline iibe tõus toimus 2007. aastal – +33 inimest ning 2008. aastal +36 inimest. **Rändeiive** on vallas aastaid olnud positiivne. Selle põhiliseks kujundajaks on valla asukoht Tallinna lähedal. Järjest enam on inimestel huvi suurlinnast maapiirkonda elama asuda, jätkates linnas tööl käimist. Samas pakub Kohila huvi ka Eesti kaugematest piirkondadest Tallinna poole suundujatele (Kohila valla arengukava).

Lisaks madalale sündivusele tekitab rahvastiku vananemist pidevalt kasvav **keskmine eluiga**. Keskmine eeldatav eluiga sünnihetkel oli Eestis 2013. aasta seisuga 76 aastat. Seejuures erines meeste ja naiste eeldatav eluiga 10 aastat: meestel oli vastav näitaja 71,3 ja naistel 81,3 aastat. Raplamaal on keskmine oodatav eluiga Eesti keskmisega sarnane: meeste oodatav eluiga Raplamaal on 71,3 aastat ja naistel 81,9 aastat.

Lisaks soost tulenevatele erinevustele põhjustavad oodatavas elueas erinevusi ka muud tegurid, nt haridustase, elukoht (maa või linn) jms. 2013.a oli Statistikaameti hinnangul linnalistes asulates elanike keskmine oodatav eluiga pisut kõrgem kui maa-asulates: meestel vastavalt 73,1 ning 72,1 aastat ja naistel 81,8 ja 80,4 aastat.³

Tabel 10. Eesti elanike keskmine oodatav eluiga linnalistes ja maa-asulates 2011. ja 2013. aastal (allikas: Statistikaamet)

Oodatav keskmine eluiga				
	Linnaline asula		Maa-asula	
	2011.a	2013.a	2011.a	2013.a
Mees	71,3	73,1	71	72,1
Naine	81,4	81,8	81	80,4

Lähimatel aastakümnetel on oodata keskmise eluea jätkuvat tõusu nii linnas kui maal. Keskmise eluea suurenemise ja rahvastiku vananemise valguses võib ette näha, et vajadus tervisehoiuteenuste järele on pigem suurendamas vaatamata Kohila elanikkonna summaarsele vähenemisele. Demograafilistest muudatustest tulenevalt suureneb mitmete krooniliste haiguste, peamiselt kardio-vaskulaarsüsteemi

³ Linnalised asulad on linnad, vallasisesed linnad ja alevid, maa-asulate hulka kuuluvad alevikud ja külad.

haiguste (insult) ja diabeedi osakaal. Seetõttu on võimalik ette näha perearsti juurde tehtavate visiitide arvu kasvu, avahooldust ja kodust õendusabi vajavate inimeste arvu kasvu ning regulaarset jälgimist vajavate inimeste arvu suurenemist (Peremeditsiini eriala arengukava 2020).

2.2.2 Asustustihedus

Elanikkonna asustustihedus Kohila vallas on suurem kui üle-Eestiline asustustihedus ning ca 3 korda suurem kui Raplamaa asustustihedus. Kaiu ja Juuru vald seevastu on hõredalt asustatud piirkonnad.

Tabel 11. Rahvastiku asustustihendus (2015) (allikas: Statistikaamet)

Eesti	30,2
Raplamaa	11,6
Kohila vald	31,6
Juuru vald	9,7
Kaiu vald	4,7

Teeninduspiirkonna ainuke linlik asula on Kohila alev, kus elab ligi pool Kohila valla elanikkonnast. Oluline elanike arvu kasv Kohila vallas on Aespa ja Vilivere endistes aianduspiirkondades, kus suvilaid renoveeritakse elamuteks ning asutakse piirkonda paikselt elama. On toimunud märgatav kasv ka aleviga piirnevates Pukamäe ja Urge külades ning Pahkla, Salutaguse, Angerja külades. Juuru valla keskuseks on Juuru alevik, ülejäänud piirkond on hajaasustatud, kokku asub vallas 14 küla. Kaiu vallas on 12 küla, valla keskuseks on Kaiu alevik.

2.2.3 Ravikindlustatud ning ravikindlustamata isikud

Perearstide nimistutesse koonduvad patsiendid jagunevad ravikindlustatud ja ravikindlustamata isikuteks. Ravikindlustuseta isikutel on võimalus pere- ja eriarstiabi saada selle eest ise tasudes. Vältimatu abi on ravikindlustuseta isikutele tasuta.

Ravikindlustatud isikute osakaalu Kohila ETTK teeninduspiirkonnas hinnatakse läbi piirkonnas tegutsevate perearstinimistute. Järgmises tabelis on võrdluses ära toodud 2013. aasta detsembri (RAKE uuring) ning 2016. aasta mai andmed.

Tabel 12. Kohila perearstinimistute koosseis 2013. ja 2016. aastal (allikas: RAKE uuring ja Terviseamet)

Perearstinimistu	Kindlustatud isikuid 2013	Kindlustatud isikuid 2016	Kindlustamata isikuid 2013	Kindlustamata isikuid 2016
OÜ Perearst Kärsti Kalda	1 757	1763	151	116
OÜ Perearst Ülle Stern	1 790	1762	196	124
Sigrid Mau	982	831	154	99
Kalle Poroson	1957	1835	297	178
Kokku	6486	6191	798	517

Tabeli alusel on Kohila ETTK teeninduspiirkonna ravikindlustatud isikute arv vähenenud 6486-lt isikult 2013. aastal 6191 isikuni 2015. aastal. Samal ajal on langenud ka ravikindlustamata isikute arv.

Paraku ei ole võimalik täpselt hinnata, kui suur on 2030. aastaks ravikindlustatud ja ravikindlustamata isikute osakaal, kuna pole teada, kuidas jaotuvad nende proportsioonid tööealise elanikkonna hulgas. Küll aga võib eeldada, et suure tõenäosusega on jätkuvalt ravikindlustatud kõik alla 20-aastased ning vanemad kui 65-aastased elanikud.

2.3 Ülevaade perearstide võimalikust lisandumisest tervisekeskusesse

Järgmise 10 aasta jooksul on oodata ühe kuni kahe perearsti lisandumist teenuspiirkonda kavandatavasse esmatasandi tervisekeskusesse.

Kuigi hetkel teenindab Kohila valda 3 nimistut, oleks pikemas perspektiivis otstarbekas teenindada Kohila valda nelja perearstinimistuga. Kohila vald on kindel, et teenuse parema kvaliteedi ning kätteaadavuse tingimustes valiksid paljud Kohila elanikud, kes hetkel kuuluvad perearstide nimistutesse väljaspool Kohila valda (enamasti Tallinnas ja Raplas), endale perearsti uude Kohila ETK-sse. Kuna hetkel on olemas 3 perearsti, siis kuulutab Kohila vald lähitulevikus koostöös Terviseametiga välja konkursi uue perearsti leidmiseks ning uue nimistu avamiseks. Kuna uue perearsti liitumine ei ole kindel, ei ole uue võimaliku lisanduva arstiga ka käesolevas projektis arvestatud. Küll on Kohila uues hoones vajadusel olemas valmidus neljanda perearstinimistu liitumiseks. Kuni uue nimistu avamiseni kasutab neljandale perearstile mõeldud ruume perearst Kalle Poroson.

Vaadates teenuspiirkonnas hetkel tegutsevaid perearste, siis 10-aastases perspektiivis on näha, et üks tegutsevatest arstidest jõuab peagi pensioniikka ning eelduslikult lõpetab tegevuse perearstina. Seega tuleb 10-aastases perspektiivis välja kuulutada ka konkurss praegusele FIE Sigrid Mau perearstinimistule uue perearsti leidmiseks.

Järgmises tabelis on toodud nimetatud perearstid, nende vanus aastal 2015 ning vanaduspensionile suundumise ennustatav aeg.

Tabel 13: Kohila perearstide vanused ja eeldatav vanaduspensionile siirdumise aasta

Perearsti nimi	Perearsti vanus ⁴	Perearsti eeldatav vanaduspensionile siirdumise aeg
Kärdi Kalda	54	2026
Ülle Stern	54	2026
Sigrid Mau	60	2020
Kalle Poroson	51	2029

Uute perearstide leidmine Kohilasse ei ole seni kulgenud valutult - nooremad perearstid eelistavad töötada maakonnakeskustes. Kohila vald on kindel, et kaasaegse ETTK loomise tingimustes see olukord muutub. Kohila ETTK-l on perearstide leidmiseks välja pakkuda järgmised konkurentsieelised:

⁴ Perearstide vanus on toodud seisuga 1.11.2015

Kohila esmatasandi tervisekeskuse arengukava

- väga head töötingimused kaasaegses füüsilises keskkonnas;
- võimalus valida töökorralduseks sobivaim viis – kas töötada üksikpraksises või liituda juriidiliselt mõne olemasoleva perearstiteenuse pakkujaga;
- tihe koostöö Raplamaa Haigla ning Põhja-Eesti Regionaalhaiglaga, sh mitmekülgsed võimalused enesetäienduseks;
- kiire ning tihe ühistranspordiühendus Tallinna ja Raplaga.

2.4 Kavandatava ETTK seosed teiste perearstidega

Kohila ETTK teeninduspiirkonna naabervaldadeks on Rapla vald, Kehtna vald ja Käru vald Raplamaalt ning Kose, Saue, Saku ning Kernu vald Harjumaalt.

Saku vallas tegutseb 7 perearsti, samuti ämmaemand ning füsioterapeut. Laiema teenuste valiku ning samutiasukoha tõttu on osa Kohila valla elanikke, kes elavad Kohila valla põhjaosas, Saku perearste Kohila Tervisekeskuses töötavatele arstidele eelistanud. Pärast kaasaegse Kohila ETTK väljaarendamist peaks see olukord muutuma, kuna teenuse kvaliteedist tulenevaid eeliseid Saku tervisekeskusel võrreldes Kohila ETTK-ga enam ei ole.

Kernu vallas ning Saue vallas ja linnas pakutav perearstiteenus ei ole Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanike jaoks asukohast tulenevalt reaalne alternatiiv.

Rapla vallas paikneva Raplamaa Haiglaga tehakse uues kavandatavas ETTK-s koostööd ämmaemandusabi ning füsioteraapiateenuse pakkumises osas.

3. Kavandatava tervisekeskuse ligipääsetavuse kirjeldus

Kohila Esmatasandi Tervisekeskus hakkab asuma Kohila alevis hoones aadressiga Tööstuse 5. Tervisekeskuse hoone paikneb Kohila alevis keskses ning ei ole raudteejaamast ning bussipeatusest kaugel. Kuna Kohila ETTK on jaotunud laiale territooriumile, on transpordiühenduste olemasolu erinevate teeninduspiirkonna keskuste vahel hädavajalik. Samuti tuleb tervisekeskuse ligipääsetavuse hindamisel arvesse võtta, et elanikkond ei ole koondunud keskustesse – palju inimesi elab ka väljastpoolt suuremaid asulaid.

Joonis 7. Rapla maakonna teedevõrk (allikas: Kehtna valla koduleht)

Ligipääsetavust Kohila ETTK-le on analüüsitud järgmise loogika alusel:

- 1) Ligipääs Kohila ETTK peahoonele Kohilas:
 - a. bussiühendused
 - b. rongiühendused
 - c. teedevõrk
- 2) Ligipääs Kohila ETTK teistele tegevuskohtadele Juuru vallas ja Kaiu vallas
 - a. bussiühendused
 - b. teedevõrk

3.1 Ligipääs Kohila ETTK peahoonele Kohilas

Kohila asub Tallinnast 33 kilomeetri ning maakonnakeskusest Raplast 20 kilomeetri kaugusel. Mõlemasse keskusesse on olemas nii bussi- kui rongiühendus. Kohila bussijaam asub tervisekeskusest 450 meetri kaugusel, rongijaam 650 meetri kaugusel. Otseühenduste arv ja orienteeruv sõiduaeg on välja toodud järgnevas tabelis:

Tabel 14: Kohila ühistranspordiühendused Rapla ja Tallinnaga (allikas: peatus.ee)

	Rapla		Tallinn	
	Otseühendusi päevas	Sõiduaeg	Otseühendusi päevas	Sõiduaeg
Buss	27	0:21-1:14	10	0:38-0:47
Rong	33	0:15-0:19	33	0:37-0:46

Transpordiühendus teenuspiirkonnast põhilistesse tõmbekeskustesse on hästi korraldatud. Otseühenduste arv Rapla ja Tallinnaga on väga hea ning ajakulu Kohilast antud keskustesse reisimiseks jääb 30-40 minuti piiresse.

Vallasiseselt on Kohila valla suuremateks keskusteks Kohila alevi kõrval Hageri, Prillimäe, Aespa ja Pahkla, Juuru valla keskusteks on Juuru ja Järlepa, Kaiu valla suurimad asulad Kaiu kõrval on Kuimetsa küla ja Vahastu küla. Järgnevas tabelis on toodud ära vallasiseste otseühenduste arv ning orienteeruv sõiduaeg. Kõik ühendused teostatakse bussidega.

Tabel 15. Ühistranspordiühendus Kohila ETTK teeninduspiirkonna keskuste ja Kohila alevi vahel (allikas: peatus.ee⁵)

Piirkonna suuremad asulad	Otseühendusi päevas Kohilasse	Sõiduaeg
Hageri	11	0:10 – 1:11
Prillimäe	12	0:03 – 0:08
Aespa ⁶	4	0:13 – 0:16
Pahkla ⁷	2	0:09 – 0:13
Pihali ⁸	6	0:15 – 1:19
Sutlema ⁹	3	0:13 – 0:18
Adila ¹⁰	2	0:28 -0:30
Juuru	10	0:38 – 0:50
Järlepa	12	0:18 – 0:25
Kaiu	0	0
Kuimetsa	0	0
Vahastu	0	0

Nagu tabelist tuleneb, on piirkonnas sõiduajad lühikesed, kuid otseühenduste arv piirkonniti madal (nt Aespa, Pahkla, Pihali, Sutlema, Adila). Kõige parem ühendus on Kohilast Prillimäe, Hageri, Juuru ja

⁵ Lisaks töötavad kooli ajal ka vallaliinid, mida lisaks õpilaspetele kasutavad ka täiskasvanud

⁶ Aespa puhul on ühendusi arvestatud lähtuvalt Suvila peatusest. Ühendust ei toimu nädalavahetustel.

⁷ Bussiühendust ei toimu esmaspäeval ja teisipäeval

⁸ Otseühenduste arv on päeviti varieeruv

⁹ Otseühenduste arv on päeviti varieeruv

¹⁰ Otseühendust ei ole esmaspäeviti ja kolmapäeviti

Järlepaga. Otseühendused puuduvad Kaiu vallaga. Otseühendused Kaiuga ei ole siinkohal primaarsed, kuna Kaiul hakkab asuma Kohila ETTK teine tegevuskoht.

Liikudes Kohila tervisekeskuse ning teeninduspiirkonna keskuste vahel autoga, on sõiduajad suhteliselt lühikesed. Teekonna pikkused ning orienteeruva sõiduaja võtab kokku järgmine tabel.

Tabel 16. Kohila ETTK ja teeninduspiirkonna keskuste vahekaugused maanteed mööda (allikas: GoogleMaps)

Piirkonna suuremad asulad	Kaugus Kohila ETTK-st (km)	Orienteeruv sõiduaeg
Hageri	6,3 km	7 minutit
Prillimäe	4,0 km	5 minutit
Aespa	8,9 km	10 minutit
Pahkla	7,7 km	9 minutit
Pihali	11,3 km	13 minutit
Sutlema	7,9 km	10 minutit
Adila	14,2 km	15 minutit
Juuru	21,4 km	18 minutit
Järlepa	16 km	16 minutit
Kaiu	29,5 km	25 minutit
Kuimetsa	31,9 km	26 minutit
Vahastu	47,4 km	41 minutit

Raudteetranspordiga Kohilast teistesse teeninduspiirkonna asulatesse sõita ei saa. Küll aga jäävad lähikonna asulatest raudteeliinile Kasemetsa, Kiisa ja Roobuka asulad Saku vallas ning Hagudi küla Rapla vallas.

Kokkuvõtlikult on Kohila ETTK peahoone Kohilas Kohila valla elanikele suhteliselt hästi ligipääsetav, vahemaad Kohila ETTK teeninduspiirkonna siseselt ei ole samuti suured.

3.2 Ligipääs Kohila ETTK teistele tegevuskohtadele Juuru ja Kaiu vallas

Järgnevalt on analüüsitud Kohila ETTK teiste tegevuskohtade ligipääsetavust ühistranspordiga ning maanteed mööda. Järgnev tabel võtab kokku Juuru ja Kaiu valla suuremate külade kaugused vastavalt Juurus ja Kaius asuvasse teistesse tegevuskohtadesse maanteed mööda.

Tabel 17. Juuru ja Kaiu valla külade kaugused Kohila ETTK teistest tegevuskohtadest (allikas: peatus.ee).

Küla Kaiu või Juuru vallas	Kaugus teisest tegevuskohast Juurus ja eeldatav sõiduaeg	Kaugus teisest tegevuskohas Kaius ja eeldatava sõiduaeg
Jaluse (Juuru)	12,4 km (15 minutit)	18,2 (21 minutit)
Järlepa (Juuru)	15,1 km (17 minutit)	21,4 km (23 minutit)
Kalda (Juuru)	8,5 km (10 minutit)	16,4 km (16 minutit)
Lõiuse (Juuru)	11,8 km (17 minutit)	21,6 km (21 minutit)
Mahtra (Juuru)	8 km (10 minutit)	14,3 km (16 minutit)
Maidla (Juuru)	6 km (8 minutit)	13,9 km (14 minutit)
Pirgu (Juuru)	13,6 km (14 minutit)	21,5 km (20 minutit)
Kasvandu (Kaiu)	6,9 km (7 minutit)	1,4 km (2 minutit)
Kuimetsa (Kaiu)	10, 7 km (11 minutit)	9,4 km (10 minutit)
Toomja (Kaiu)	8,9 km (10 minutit)	3,1 km (4 minutit)
Tolla (Kaiu)	9,9 km (10 minutit)	1,7 km (3 minutit)
Karitsa (Kaiu)	11,2 km (14 minutit)	2,8 km (4 minutit)
Vana-Kaiu (Kaiu)	11,5 km (11 minutit)	3,2 km (4 minutit)
Vahastu (Kaiu)	26,5 km (26 minutit)	18,3 km (19 minutit)

Nagu tabelist tuleneb, et jää üksi Kaiu ja Juuru valla suurematest keskustest Kohila ETTK teisest tegevuskohast enam kui poole tunnise autosõidu kaugusele. Eriti väikesed on vahemaad Kaiu vallas.

Bussitranspordi olukorra Juuru ja Kaiu vallas võtab kokku järgmine tabel. Juuru bussipeatus jääb tervisekeskusest 850 meetri kaugusele (nõudepeatus 200 meetri kaugusel), Kaiu bussipeatus Kaiu teise tegevuskoha hoonest ca 300 meetri kaugusel.

Tabel 18. Juuru ja Kaiu valla külade bussühendus Kohila ETTK teiste tegevuskohtadega (allikas: peatus.ee).

Küla Kaiu või Juuru vallas	Ühenduste arv Juuru teise tegevuskohta, sõiduaeg (h)	Õhenduste arv Kaiu teise tegevuskohta, sõiduaeg (h)
Jaluse (Juuru)	10 (0:12 – 0:16)	0
Järlepa (Juuru)	10 (0:19 – 0:25)	0
Kalda (Juuru)	2 (0:09 – 0:12)	0
Lõiuse (Juuru)	6 (0:25 – 0:30)	0
Mahtra (Juuru)	6 (0:09: - 0:15)	0
Maidla (Juuru)	20 (0:04 – 0:08)	8 (0:18 – 0:25)
Pirgu (Juuru)	2 (0:13 – 0:15)	0
Kasvandu (Kaiu)	11 (0:08 – 0:16)	11 (0:02 0:04)
Kuimetsa (Kaiu)	5 (0:26 – 0:30)	5 (0:11 – 0:18)
Toomja (Kaiu)	8 (0:13 – 0:20)	8 (0:04 – 0:05)
Tolla (Kaiu)	3 (0:17 – 0:21)	3 (0:03 – 0:05)
Karitsa (Kaiu)	0	0
Vana-Kaiu (Kaiu)	0	0
Vahastu (Kaiu)	6 (0:50 – 1:00)	6 (0:32 – 0:40)

Tabelist tuleneb, et peaaegu kõikidest suurematest küladest on võimalik ühistranspordiga Juurusse või Kaiule arsti juurde pääseda. Probleeme esineb vaid Karitsa ja Vana-Kaiu piirkonnaga, mis on aga Kaiu keskusele lähedal. Enamiku bussiliinide puhul saab paluda ka nõudepeatust suurema tee ääres (kohtades, kus ametlikku bussipeatust ei asu). Kaiu ja Juuru teise tegevuskoha avamine ja arendamine on Kohila ETTK ligipääsetavuse seisukohalt vägagi oluline.

4. Tervisekeskuses osutatavate teenuste ja teenust osutava personali kirjeldus

Kohila ETTK-s hakatakse osutama esmatasandi põhiteenuseid (üldarstiabi, koduõendus, füsioteraapia, ämmaemandusabi) ning apteegiteenust, töötervishoiuarsti teenust, sotsiaalnõustamise teenust, psühholoogilise nõusamise teenust ning kiirabiteenust.

4.1 Üldarstiabi teenus

Tervishoiuteenuste korraldamise seadus (TTKS) §7 defineerib perearstiteenuse üldarstiabi mõiste kaudu: „Üldarstiabi on ambulatoorne tervishoiuteenus, **mida osutavad perearst ja temaga koos töötavad tervishoiutöötajad.**“ Perearstiteenuse osa on pereõendusteenus, mis õendusabi erialade loetelu (2001) järgi on üks terviseõenduse eriala osa. Pereõe tegevusjuhendi (2009) alusel on pereõe ülesanne määratleda ja suurendada üksikisiku, perekonna või kogukonna füüsilisi, vaimseid ja sotsiaalseid võimeid sõltumata inimese soost, rassist, vanusest, keelest, religioonist, sotsiaalsest staatusest ning tervislikust seisundist. **Üldarstiabi osutatakse kõigile perearsti nimistusse kantud patsientidele.** Teeninduspiirkonnas elavale või ajutiselt viibivale isikule, kes ei kuulu perearsti nimistusse, osutatakse vältimatut abi.

Perearstid ja pereõed lähtuvad oma teenuste pakkumisel „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhendist“, mille alusel jaguneb perearsti töö kolme suuremasse tegevuste rühma:

- 1) Vahetult elanike teenindamisega seotud tegevused
 - a. Vastuvõtt praksises (sh erinevate protseduuride ja uuringute teostamine või uuringutele saatmine);
 - b. Nõustamine sidevahenditega;
 - c. Koduviitide tegemine.
- 2) Tegevused, mis toetavad otseselt elanike teenindamisega seotud tegevusi - lisaks patsientide otsesele teenindamisele on üldarstiabi teenuse osutamise juures mitmeid kõrvaltegevusi. Need tegevused kas eelnevad, järgnevad või toetavad patsiendiga seotud tegevusi. Nende tegevuste hulka kuuluvad järgmised kõrvaltegevused:
 - a. dokumenteerimine
 - b. töö analüüside ja uuringutega
 - c. koostöö teiste tervishoiu- ja sotsiaaltöötajatega
 - d. meeskonnatöö
 - e. ravi tulemuste hindamine

Osa antud protseduuridest ja tegevustest on rahastatavad pearaha arvelt, osa uuringufondist.

- 3) Üldised tugitegevused - perearstipraksise töö juhtimine ja tegevuse korraldamine, tööd kajastava aruandluse tegemine, enesetäiendamine jms.

Kohila ETTK-s hakkavad teenust osutama järgmised perearstiteenust pakkuvad juriidilise isikud: OÜ Perearst Kärdi Kalda, FIE Sigrid Mau, OÜ Perearst Ülle Stern, FIE Kalle Poroson.

4.2 Koduõendusteenus

Koduõendusteenuse eesmärgiks on patsiendi tervisliku ja funktsionaalse seisundi säilitamine ja võimalusel parandamine läbi toetava eesmärgipärase õendusabi osutamise. Teenus loob võimaluse jätkata haiguse paranemis- ja taastumisperioodis edasist vajalikku ravi, hoolitsust ning iseseisvust toetavat toimetulekukoolitust kodus keskkonnas. Üheks oluliseks koduõendusteenuse osutamise eesmärgiks on lisaks eelpool mainitule ka krooniliste haiguste ägenemiste ja tüsistuste ennetamine ning aktiivravi osutamise vajaduse vähendamine.

Koduõendusteenust osutavad koduõed. Koduõde on kliiniline õde, kes tegeleb patsientide erinevate haigusrühmadega (erinevad kirurgilised ja siseprofiili haigused – troofilised ja diabeetilised haavandid, insuldijärgne nõustamine, abivahenditreening jne). Koduõed teevad tihedalt koostööd perearstide ja haiglatega. Lihtsamatel juhtudel (õe teenuse vajadus vähem kui kaks korda kuus, lihtsamad protseduurid) pakub teenuseid pereõde. Koduõe vastutusalasse jäävad 3 ja enam koduvisiiti nõudvad juhtumid, sh postoperatiivsed patsiendid.

Koduõendusteenuse pakkumine lähtub koduõendusteenuse tegevusjuhendist¹¹. Tegevused jagunevad alljärgnevalt:

1) Õendustegevused

- Seisundi hindamine (füüsiline võimetus, vaimne võimetus, toimetulek stressiga ja emotsionaalne võimetus, sotsiaalne võimetus, nt isoleeritus sõpradest ja pereliikmetest)
- Õendusprobleemide lahendamine (protseduuride sooritamine, raviskeemide rakendamine ja kliendi seisundi jälgimine; kliendi õpetamine ja juhendamine, psühhosotsiaalne toetamine)
- Rehabilitaeriv õendustegevus (eesmärgiks aidata isikul saavutada maksimaalne võimalik iseseisvus enesehooldustoimingute teostamisel).
- Mitteformaalsete hooldajate õpetamine ja toetamine (mitteformaalsete hooldajate panus kliendi hoolduses on märkimisväärne ja üldiselt vastuvõetavaks on saanud seisukoht, et sellised inimesed vajavad toetust, väga oluline on, et hooldajad ise ei muutuks patsientideks, täites omi ülesandeid patsientide eest hoolitsemisel).

2) Dokumentatsiooni täitmine

Koduõdedele on kohustuslik teenuse osutamise dokumenteerimine ja Haigekassal on õigus õendushooldusplaani alusel kontrollida teenuse osutamise õigsust ja põhjendatust. Õendushooldusplaanis kirjeldab koduõde hindamisele tuginedes kliendi õendusprobleeme, planeeritavaid õendustegevusi (k.a. protseduurid) ning nende oodatavat tulemust. Õendusplaani koostamisel määratletakse kooskõlastades raviva arstiga õendushoolduse vajalik ja prognoositav kestvus ning vahehindamiste ajad. Kokkuvõtlikult koosnevad koduõenduslood järgmistest osistest:

- üldandmed, märgitud peab olema ka õe registri number;
- pere-, ravi-, eriarsti saatekiri, millel on patsiendi diagnoosid koos koodidega, arsti korraldused ja märkused;
- leping kliendiga ja kliendi nõusolek teenusega;

¹¹ Leitav: Sotsiaalministeeriumi koduleht, https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/eesmargid_ja_tegevused/Tervis/Tervishoiususteem/koduoenduse_tegevusjuhend.pdf (29.06.2015)

- õendusanamnees;
- õendushooldusplaan;
- ravimid;
- õenduspäevik, milles peab kajastuma kliendi seisund ja teostatud õendushooldus igal visiidil;
- haava ja haavandi hoolduse hindamise leht ning teostatud õendushoolduse protokoll (vajadusel)
- valuskaala leht (vajadusel)
- epikriis ja vahehindamiste tulemused

3) Kohtumised ja konsultatsioonid juhtumikorraldamiseks ja õendushoolduse plaani arendamiseks.

Koduõenduse kvaliteedi kindlustamise esimene oluline tegur on oma ametisse sobiv, motiveeritud ja asjatundlik ning koolitatud töötaja. Teenuse kvaliteedi kindlustab õdede pidev täiendkoolitus ja töötajate püüd oma tööd igakülselt arendada ning täiendada, rakendades uuendusi oma igapäevatoos. Koduõel on kohustus osaleda erialasel täiendkoolitustel iga-aastaselt vähemalt 2-4 ainepunkti (AP) ulatuses ning pidevalt ise ennast erialaselt arendada.

Koduõendust osutatakse ägeda haiguse paranemisperioodis olevale, kroonilist haigust põdevale või piiratud funktsionaalse võimekusega patsiendile raviks (arsti ettekirjutusel) ja/või efektiivseks toimetulekuks kodus keskkonnas. Koduõenduse sihtrühma kuuluvaid patsiente iseloomustavad:

- südame-veresoonkonna haigused: operatsioonijärgne ja müokardi infarkti järgne periood;
- neuroloogilised seisundid: ajutrauma, selgroovigastus, polüsklerosis, ajuinfarkt, Parkinsoni tõbi;
- haavandid ja nahaprobleemid: troofilised haavandid, lamatised, kognitiivsed ja käitumishäired;
- psüühikahäiretega patsiendid ja dementsed;
- tugiaparaadi degeneratiivsed muutused, traumad: puusa- ja põlveliigeste proteesimine, artriit, amputatsioon, luumurrud;
- geriaatrilised probleemid: inkontinents, dementsus, piiratud liikuvus, tundlikkuse-taju häired;
- pediatrilised probleemid: piiratud liikuvus, tundlikkuse-taju häired, kardinaalsed anomaaliad;
- krooniline obstruktiivne kopsuhaigus;
- valud;
- mitteaktiivravi vajavad spetsiifilised haigused ja vigastused (infusioonravi, hapnikravi, dialüüsravi, diabeet, epitsüstostoomi, trahheekanüüli, kolostoomi hooldus);
- terminaalfaasis olevad isikud ja nende perekonnad.

Enamusel patsientidest on mitmest haigusest kombineeritud probleemid. Lisaks põhihaigusele esineb koduõendusteenuse klientidel keskmiselt kolm kaasuvat haigust (sagedamini südamepuudulikkus, kõrgvererõhktõbi, ateroskleroos, stenokardia, nägemisprobleemid, bronhiaalastma).

Kohila ETTK-s hakkab koduõendusteenust pakkuma TNP Konsultatsioonid OÜ.

4.3 Füsioteraapiateenus

Esmatasandi füsioteraapia teenuseks loetakse esmast konsultatsiooni (ei määratleta seansside arvu), kergemate traumade ja valusündroomide ravimist (juhud, kus taastusraviarsti sekkumine ei ole vajalik). Füsioteraapia teenust osutatakse paranemise, preventsiiooni, teraapia või rehabilitatsiooni eesmärkidel. Esmatasandi lõikes pakutakse patsiendile teenust 1-3 tunni lõikes.

Füsioteraapia teenust osutab füsioterapeut. Senini on patsient füsioterapeudi juurde jõudnud läbi taastusraviarsti, kelle juurde on suunanud perearst. Edaspidi kui füsioterapeut paikneb samas tervisekeskuses saab perearst patsiendi suunata otse füsioterapeudi vastuvõtule. Füsioteraapia tervisekeskusesse lisamise eesmärgiks on seega lühendada ja lihtsustada patsiendi teenuse ja ravi saamise protsessi, suunates kergematel juhtudel patsiendi otse teenust saama. Keskmiselt 15-20% esmastest taastusraviarsti vastuvõttudest on esmatasandi juhtumid.

Füsioteraapia teenusteks on:

- Füsioteraapiline hindamine, mille käigus hindab füsioterapeut rühti, lihasjõudu, liigesliikumist ja palju muud ning üritab välja selgitada põhjuseid või probleeme. Hindamise põhjal kavandatakse edasine tegevus.
- Füsioteraapiline nõustamine, mille käigus annab füsioterapeut selgeid juhiseid ravi läbiviimiseks. Nõu antakse õigete kehaasendite, ergonoomiliste tööasendite ning lisaks sobilike abivahendite osas.
- Füsioteraapia individuaalne seanss (keskmiselt 30 min), mille käigus füsioterapeut tegeleb patsiendiga ning õpetab või viib koos patsiendiga läbi vajalikke harjutusi tervisliku seisundi parandamiseks.
- Grupiteraapia seanss, kus grupi optimaalne suurus on 4-6 inimest. Piiranguid grupiteraapia kasutamiseks seab see, et efekti saavutamiseks peavad selles olema sarnased kliendid (vanusrühmad), sarnaste probleemidega, näiteks sihtrühmad nagu ülekaalulised lapsed, liigesehaiged, kardioloogiliste probleemidega patsiendid. Grupiteraapiale peab eelnema individuaalne hindamine ja individuaalsed seansid. Füsioteraapia grupi peab koostama füsioterapeut lähtudes füsioteraapilisest hindamisest.
- Koduteenus on mõeldud piiratud liikumisvõimega isikutele, kellel on raskusi teenuse osutamise asukohta jõuda.

Teenuse rahastamise aruandlusest ilmneb, et hetkel Eestis toimivas praktikas on füsioteraapiateenus kasutamise mahud suurimad vanusrühmas 0-4 ehk väikelastel. Teenuse maht suureneb taas alates nooremast keskeast vanuse lisandumisel, saavutades täiskasvanute puhul maksimumi pensionieale eelnevatel aastatel. Suurim teenuse kasutatavus on 50-64-aastastel naistel. Kasvav trend on eakate teenusvajaduse kasv.

Kohila ETTK-s hakkab füsioteraapiateenust pakkuma SA Raplamaa Haigla.

4.4 Ämmaemanda iseseisva vastuvõtu teenus

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse järgi on ämmaemandusabi ambulatoorne või statsionaarne tervishoiuteenus, **mida osutab ämmaemand koos pere- või eriarstiga** või 2010. aastal jõustunud määruse alusel **ka iseseisvalt**. Tervishoiuteenuste korraldamise seadus määratleb ämmaemandusabi iseseisvalt osutamise tingimused:

- Iseseisvalt võib ämmaemandusabi osutada vaid ambulatoorselt.
- Iseseisvalt osutada lubatud ämmaemandusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused kehtestab sotsiaalminister määrusega.

Sünnitusabi ja günekoloogia eriala arengukava aastani 2020 (2012) järgi leiab raseduse vältel reeglina aset kümnekond ämmaemanda külastust. 60% raseduse jälgimisest toimub ämmaemanda juures, 40% eriarsti juures. Seega suur osa raseduse jälgimisest toimub ämmaemandate iseseisval vastuvõtul.

Ämmaemandusabi esmatasandi teenuste hulka kuuluvad:

- Raseduse jälgimine;
- Sünnitusjärgne jälgimine;
- Reproduktiivtervise, pereplaneerimise, kontratseptiivide alane nõustamine, seksuaalkasvatus;
- Sünnituse vastuvõtmine.

Raseduse jälgimiseks ja sünnitusjärgseks jälgimiseks teostatakse järgmised tegevused:

- anamneesi kogumine, dokumentatsiooni täitmine, säilitamine ja väljastamine;
- naise ja vastsündinu sünnitusjärgne jälgimine;
- normaalse raseduse jälgimine;
- nõustamine;
- ravimite väljakirjutamine ning iseseisev või arsti poolt määratud ravi teostamine ja ravimite manustamine;
- uuringute määramine, tegemine ja hindamine.

Kohila ETTK-s hakkab ämmaemandusabiteenust pakkuma SA Raplamaa Haigla.

4.5 Töötervishoiuarsti teenus

Töötervishoid ja tööohutus on üks kõige olulisem Euroopa Liidu sotsiaalpoliitika valdkond. Eesti Vabariigis reguleerib töötervishoiu valdkonda Riigikogus 16. juuni 1999 vastu võetud Töötervishoiu ja tööohutuse seadus ning selle alusel kehtestatud muud õigusaktid. Ettevõtetes teostab töötervishoiu ja tööohutuse õigusaktide täitmise üle järelevalvet Tööinspektsioon.

Töötervishoid on töötaja tervishoid, mis seisneb töökorraldus- ja meditsiiniabinõude rakendamises töötaja tervisekahjustuste vältimiseks, töö kohandamises töötaja võimetele ning töötaja füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamises.

Töötervishoiuteenusena mõistetakse töötervishoiuarsti või -õe või muu töötervishoiuspetsialisti tööülesannete täitmist. Töötervishoiuteenuseid pakuvad eriarstiabi osutajad. Töötervishoiuteenuse eest tasub praegu tööandja.

Töötervishoiuarsti poolt osutatavad teenused:

- Kutsekahjustuste ennetamise, diagnoosimise, ravile suunamine ja kutsehaiguste tekkimisel seoste leidmine töökeskkonna ohuteguritega. Kuna töötervishoiuarst oma töö käigus ei saa teostada kõiki diagnoosi täpsustamiseks vajalikke uuringuid ning määrata ravi on väga oluline töötaja töövõime säilimiseks koostöö perearstide ja ka erialaarstidega. Haiguste ravi ning

kulu jälgimine on eelkõige perearsti töö ning selleks tuleb haige sageli sedasi suunata perearstile. Teisest küljest võimaldab koostöö vältida erinevate raviteenuste dubleerimist.

- Riskianalüüs on ettevõtte töötervishoiu ja tööohutuse korralduse alusdokument. Riskianalüüsi eesmärgiks on leida töökeskkonnas kõik ohud, mis võivad tekitada kahju töötaja tervisele või keskkonnale (sh ka ettevõtte varale), hinnata taolise sündmuse tekkimise tõenäosust ja tekkiva kahju suurust ning lõpuks mõelda, mida saaks ette võtta, et see oht kunagi ei realiseeruks – ei juhtuks tööõnnetusi, õnnetusjuhtumeid ja töötajatel ei tekiks tööga seotud haigestumisi.
- Töötajate tervisekontroll. Tööandja on kohustatud suunama tervisekontrolli töötajaid, kelle tervist võivad (vastavalt läbiviidud töökeskkonna riskianalüüsile) töökäigus mõjutada töökeskkonna ohutegurid või töölaad. Töötajate töötervishoiualast kontrolli viib läbi Terviseameti poolt litsentseeritud töötervishoiuarst.

Kohila ETTK töötervishoiuarstiteenuse pakkuja valitakse konkursi kaudu.

4.6 Apteegiteenus

Apteegiteenuse eesmärk on ravimite ohutu väljastamine patsientidele, lisaks neile vajaliku, mitmekülgse ja põhjaliku informatsiooni pakkumine ravimite kohta. Apteegiteenus tähendab ravimite jaemüüki või muul moel väljastamist patsientidele.

Apteek pakub nõustamist ravimi sihipäraseks ning ratsionaalseks kasutamiseks, teavitades kasutajat õigest ja ohutust kasutamisest ning säilitamistest. Samuti tegelevad apteegid ravimite ekstemporaalse ja seeriaviisilise valmistamise ja jaendamisega. Teenuse edastamine toimub apteegis või selle struktuuriüksustes. Apteegiteenus toimib Eesti riigis ka kaugmüügi teel, mis võimaldab interneti teel müümise ja kohaletoimetamise teel viia apteegiteenuse välja apteegi ruumidest ning muuta ravimite kättesaadavuse üle-eestiliseks.

Apteegiteenust hakkab Kohila ETTK-s pakkuma Kohila Apteegi OÜ, mis on BENU Apteegi iseseisev partner. Praegu kehtivate lepingute lõppemisel (2019) korraldatakse teenusepakkuja valimiseks konkurss, kus on lubanud osaleda ka Kohila Apteegi OÜ.

4.7 Psühholoogilise nõustamise teenus

Psühholoogilise nõustamise on teenus, mille käigus aidatakse inimestel leida arusaama iseendast ning oma võimetest. Teenuse eesmärgiks on inimestel **aidata analüüsida probleeme ja kriise ning läbi arutluse jõuda lahendusteni**, mis aitavad igapäevaeluga toime tulla. Teenuse sihtrühmaks on probleemidega **lapsed ja perekonnad**, igapäevase toimetuleku probleemidega isikud ning teised **tugiteenust vajavad elanikud**.

Psühholoogiline nõustamine võib aset leida erinevates vormides alates **gruPINõustamisest** kuni **individuaalse nõustamiseni**. Teenuse läbivaks teemaks on probleemid, millega nõustamine tegeleb. Seega võib nõustamisteenust jagada laste ja perede nõustamisteks, kus toimub arutelu suhte-, käitumis- ja kasvatusprobleemide üle. Teiseselt võib välja tuua nõustamisteenuse rolli traumajärgse toimetuleku parandamiseks. Lisaks võib psühholoogilise nõustamise teenus olla oluline osa haridussüsteemist, koolipsühholoogi näol.

Teenusepakkujaks on psühholoog, kelle jaoks on vajalik kutsetunnistus, kuid kelle roll pole seadusega reguleeritud.

Psühholoogilise nõusamise teenust hakkab Kohila ETTK-s pakkuma Kohila Vallavalitsus.

4.8.Sotsiaalnõustamise teenus

Sotsiaalnõustamise eesmärk on isikule vajaliku teabe andmine sotsiaalsetest õigustest, seaduslike huvide kaitsmise võimalustest ning abistamine konkreetsete sotsiaalsete probleemide lahendamisel edaspidise toimetuleku parandamiseks. Teenus tegeleb psühhosotsiaalse ja sotsiaalmajandusliku funktsioneerimise ning toimetuleku soodustamisega.

Sotsiaalnõustamise teenuse võib liigitada kaheks. Individuaalne sotsiaalnõustamine on inimese, tema elukeskkonnas ning tema seaduslikes õigustes võimalike valikute ning võimaluste esile toomine inimese jaoks. Peresotsiaalnõustamine tegeleb samade võimaluste leidmisega perekonna toimetuleku parandamiseks.

Sotsiaalnõustamise teenust hakkab Kohila ETTK-s pakkuma Kohila Vallavalitsus.

4.9 Kiirabiteenus

Kiirabiteenuse pakkumist reguleerib sotsiaalministri määrus „Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“.

Kiirabiteenust osutavad kiirabibrigaadid - kolmeliikmelised erakorralise meditsiini alase ettevalmistusega isikute rühmad. Kiirabibrigaadid jaotatakse omakorda reanimobiilibrigaadideks, arstibrigaadideks ja õebrigadideks.

Kiirabibrigaadid vajavad toimimiseks kiirabibaasi, mis on kiirabibrigaadi alalise paiknemise koht, kus on vajalikud ruumid ja tingimused kiirabiauto parkimiseks. Kiirabi tööaeg jaguneb valveks ja väljasõiduks. Valve on tööaeg, mille jooksul kiirabibrigaad täidab temale pandud kohustusi, väljasõit on kiirabibrigaadi tegevus väljasõidukorralduse saamisest kuni patsiendile abi osutamise lõpetamiseni.

Kiirabiteenuse toimimiseks on vajalikud kiirabiauto, meditsiiniseadmed ja ravimid. Ravimite varu peab kiirabibrigaadil olema vähemalt 5 ööpäeva jagu.

Kiirabiteenust osutab Kohila ETTK-s SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla.

5 Osutatavad ja planeeritavad esmatasandi põhiteenused aastani 2030

Esmatasandi teenusepakujate vajaduste prognoosimisel on RAKE uuringus ning ka käesolevas arengukavas lähtutud järgmistest tervishoiusüsteemi arengut mõjutavatest ühiskonna trendidest¹²:

- elanikkonna vananemine, vähenemine ja ümberpaiknemine;
- esmahaigestumiste kasv ja krooniliste haiguste esinemise sagenemine (põhjusteks terviseteadlikkuse tõus, elanikkonna vananemine ja diagnostikavõimaluste paranemine jms);
- ühiskonna kasvavad ootused teenuste kvaliteedile ja kättesaadavusele;
- isikute (tööjõu, patsientide) vaba liikumine;
- piiratud ressursid (pädev personal, avalik raha) vs tervishoiukulutuste kasv.

Tervishoiusüsteemi arenguid mõjutav taust ja trendid tervishoius:

- uute, spetsiifilist kompetentsi nõudvate, kuid samas efektiivsete ja patsienti säästvate meditsiinitehnoloogiate areng, sh uued seadmed, ravimid, ravimeetodid;
- keerulise ja kõrgtehnoloogilise aktiivravi koondumine kompetentsikeskustesse;
- statsionaarse ravi vähenemine ja lühenemine, ambulatoorse ja päevaravi osakaalu kasv;
- esmatasandi tervishoiu, sh õendusabi rolli tähtsustumine.

Käesolevas peatükis on kõikide põhiteenuste osas kirjeldatud teenuse sihtrühma, kavandatavaid teenuseid, teenuse mahtu ning vajalikku personali.

5.1 Üldarstiabi teenus

5.1.1 Sihtrühm ja teenuse maht

Üldarstiabi teenuse sihtrühma Kohila ETTK-s moodustavad kõik teenuspiirkonna ehk Kohila, Kaiu ja Juuru valla elanikud. RAKE uuringu alusel kasutab Kohila teeninduspiirkonna elanikest Kohila perearstide poolt pakutava perearstiteenust 66%.

Pärast Kohila ETTK väljaarendamist seatakse eesmärgiks, et vähemalt 80 % Kohila valla elanikest kasutaks Kohila ETTK poolt pakutavat perearstiteenust.

Tabel 19. Kohila ETTK perearstinimistute suuruse prognoos

	2015	2018	2020	2022	2030
Kohila ETTK piirkonna rahvaarv	9975	9992	9868	9741	9245
Piirkonna elanike % nimistus	66%	75%	80%	80%	80%
Piirkonna elanike arv nimistus	6584	7494	7895	7793	7396
Muude valdade elanike arv nimistus	566	250	250	250	250
Nimistu suurus	7149	7744	8145	8043	7646

¹² Tervishoiu arengusuunad 2020

RAKE uuringu kohaselt moodustab patsientide vastuvõtt praksises perearstide tööajast hetkel 49% ning pereõdedel 34%. Kokku moodustavad patsiendisuhet sisaldavad teenused perearstide tööajast 62% ning pereõdedel 54%. Tulevikus peaksid need näitajad suurenema vastavalt 67 ja 65 protsendini.

Tabel 20. Perearstide ja pereõdede tööaja jaotus (allikas: RAKE uuring)

	Perearst		Pereõde	
	Olemasolev tööaja jaotus (%)	Tööaja jaotus RAKE mudeli alusel (%)	Olemasolev tööaja jaotus (%)	Tööaja jaotus RAKE mudeli alusel (%)
Patsientide vastuvõtt praksises	49	53	34	41
Kodu-visit	4	4	2	2
Patsiendi teenindamine sidevahenditega	9	10	18	22
Kokku	62	67	54	65

Võttes RAKE uuringus toodud infole tuginedes aluseks, et ühe perearsti või pereõde vastuvõtu kestvuseks on keskmiselt 20 minutit, saame, et tulevikus jõuavad perearst ja pereõde ühel tööpäeval teenindada keskmisel 14 patsienti.

Võttes aluseks patsientide vastuvõtte puudutavad andmed ning Kohila ETTK nimistu prognoositava suuruse, saame 4 töötava perearsti puhul prognoosida perearstiteenuse kättesaadavuse paranemist, mis tuleneb pereõdede iseseisvate vastuvõttude suurenemise arvelt.

Tabel 21. Kohila ETTK üldarstiabi teenusvajaduse prognoos

Aasta	2018	2020	2022	2030
Nimistud kokku	7744	8145	8043	7646
Ühe nimistu keskmine suurus	1936	2036	2011	1911
Perearsti visiite kokku	22983	22697	22404	21263
Pereõde visiitide arv kokku	10992	10855	10715	10169
Perearstide ja pereõdede keskmine visiitide arv ühe nimistu isiku kohta aastas	3,4	3,4	3,4	3,4

Projekti tulemusena paraneb ülsarstiabiteenuse kättesaadavus, 2014. aasta andmete alusel teostavad perearstid ja pereõded ühe nimistu isiku kohta keskmiselt 3,2 visiiti aastas, tulevikus on see näitaja 3,4 visiiti aastas. Eriti märkimisväärne on pereõdede teenuse kättesaadavuse paranemine, kui 2014. aasta andmete kohaselt teostasid pereõded ühe nimistu isiku kohta keskmiselt 0,33 visiiti aastas, siis tulevikus saab see näitaja olema vähemalt 1,1 visiiti aastas.

5.1.2 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakatakse teostama kõiki määruses „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhendi“ nimetatud tegevusi.

Perearsti töövaldkondadeks Kohila ETTK-s on:

- tervise edendamine, mis hõlmab tervise riskitegurite hindamist, individuaalset tervisekasvatust ja meditsiinilist nõustamist;
- haiguste ennetamine, mis hõlmab tervise riskitegurite hindamist, immuniseerimist ja sõeluuringuid;
- haiguste diagnoosimine;
- haigete ravimine ja nõustamine;
- patsiendi edasisele ravile suunamine;
- tervishoiuteenuste osutamist tõendavate ja perearsti nimistut puudutavate dokumentide vormistamine, sealhulgas dokumenteerimine, kui patsienti on nõustatud sidevahendite teel;
- tervishoiustatistika koostamine;
- tervishoiualase majandustegevuse aruannete koostamine.

Pereõe töövaldkondadeks Kohila ETTK-s on:

- tervise edendamine, mis hõlmab tervise riskitegurite hindamist, individuaalset tervisekasvatust ja meditsiinilist nõustamist;
- haiguste ennetamine, mis hõlmab tervise riskitegurite hindamist ja immuniseerimist;
- õendusabiteenuste osutamist;
- üldarstiabi osutamist oma pädevuse piires ägeda tervisehäirega patsientidele;
- krooniliste haigustega patsientide seisundi jälgimine, nõustamine ja nende suunamine perearsti vastuvõtule, kui ilmnevad asjaolud, mis võivad olla aluseks varem määratud ravi ümberhindamiseks;
- tervishoiuteenuste osutamist tõendavate ja perearsti nimistut puudutavate dokumentide vormistamine, sealhulgas dokumenteerimine, kui patsienti on nõustatud sidevahendite teel;

Perearsti ja pereõe töö Kohila ETTK-s jaguneb vastuvõttude teostamiseks, ennetavate tervisekontrollide teostamiseks kuni 18- aastastele lastele, koduviitide teostamiseks, nõustamiseks sidevahendite teel ning täiendkoolitustel osalemiseks.

Perearstide ja pereõdede vastuvõttud toimuvad Kohila ETTK-s tööpäevadel.

5.1.3 Vajaliku personali prognoos

RAKE uuringu kohaselt on Kohila ETTK, mille teeninduspiirkonna moodustab Kohila vald, vajaduseks 2030. aastal 4,7 perearsti ning 7,6 pereõde. Käesolevas arengukavas on RAKE uuringus teostatud prognoosi teeninduspiirkonna rahvastiku prognooside alusel korrigeeritud. Kohila ETTK vajaduseks on ideaalis 5 perearsti koos vähemalt 8 pereõega. Kuna hetkel on olemasolevaid arste piirkonnas 4, siis on sellise perearstide arvuga ka käesolevas arengukavas arvestatud. Ühe perearsti puudust kompenseerib osaliselt pereõdede arvu suurendamine – projekti lõppedes on igal Kohila ETTK teeninduspiirkonnas töötaval perearstil 2 pereõde. Pikemas perspektiivis (mitte käesoleva taotluse raames) soovib Kohila vald piirkonda teenindamas näha 5 perearsti koos pereõdedega.

5.2 Koduõendusteenus

5.2.1.Sihtrühm ja teenuse maht

Kohila ETTK koduõendusteenuse sihtrühma moodustavad teeninduspiirkonnas koduõendusteenust vajavad isikud. Koduõendusteenuse tegevusjuhendis (2005) eristatakse teenusel kolm peamist sihtrühma:

- ägeda haiguse paranemisperioodis olevad isikud
- kroonilist haigust põdevad isikud
- piiratud funktsionaalse võimekusega isikud

2015. aastal Kohila Tervisekeskuse hoones koduõendusteenuse pakkujat ei tegutse. RAKE uuringu andmete alusel sai koduõendusteenust Kohila vallas 2013. aastal kõigest 8 isikut, mis teeninduspiirkonna rahvaarvu ning teenusevajadust arvestades on kindlasti liiga vähe.

Tabel 22. Koduõendusteenuse kasutus Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanike poolt (2013) (allikas: RAKE uuring)

	Isikute arv teenusel	Teenusel isikuid 1000 elaniku kohta	Teenuse hulk kokku	Teenuse kordade arv 1000 elaniku kohta	Keskmine teenuse kordade arv
Kohila vald	5	0,7	88	12,7	17,6
Juuru vald	2	1,4	57	38,9	28,5
Kaiu vald	1	0,8	26	19,5	26,0

Haigekassa andmete alusel moodustavad vereringeelundite haigused ja nahahaigused 2013.aastal kõikidest koduõendusvisiitidest 55%, üle 10% moodustasid vähktõvega seonduvad visiidid. RAKE uuringu alusel ei saa normatiivselt diagnoosipõhist teenusevajaduse näidustust kordade mõttes määratleda.

Kohila ETTK koduõendusteenuse teenusvajaduse prognoosimisel on lähtutud järgmistest eeldustest:

- 1000 elaniku kohta vajab koduõendusteenust keskmisel 9 inimest – RAKE uuringus on ekspertide soovitudele tuginedes seatud eesmärgiks teenuse territoriaalse kättesaadavuse ühtlustamine.
- 65- aastased ja vanemad isikud moodustavad koduõendusteenuse tarbijatest 85%
- Koduõenduse teenuskordade arv isiku kohta sõltub palju patsiendi käitumisest ning konkreetsest terviseprobleemist. Eesti keskmiseks on 25 teenuskorda isiku kohta (RAKE uuring). Kohila piirkonnas on teenuse kättesaadavuse ning kvaliteedi parandamise eesmärgil teenuskordi isiku kohta prognoositud pikaajaliselt Eesti keskmisest veidi rohkem.
- Kohila ETTK-s hakatakse teenuse pakkuma 80% ulatuses piirkonna koguvajadusest (eeldusel, et olemas on Haigekassa rahastus)

Eelnevast tulenevalt on võimalik prognoosida Kohila ETTK koduõendusteenuse vajadust.

Tabel 23. Kohila ETTK koduõendusteenuse vajaduse prognoos

Koduõde	2018	2020	2022	2030
65- aastaseid ja vanemaid isikuid teenused	96	98	101	113
Kokku isikuid teenusel	108	111	113	125
Teenuseil olevaid isikuid 1000 elaniku kohta	10,8	11,2	11,6	13,5
Teenuskordade arv isiku kohta aastas	20	25	27	29
Teenuskordi kokku	2168	2768	3061	3613
Teenuskordi Kohila ETTK-s	1735	2215	2449	2890

Kuigi piirkonna rahvaarv väheneb, on koduõendusteenusel olevate isikute arv pidevalt kasvav – see tuleneb elanikkonna vananemisest ning asjaolust, et valdav osa koduõendusteenuse patsientidest on vanemaealised.

5.2.2 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakatakse osutama kõiki koduõendusteenuse tegevusjuhendis mainitud teenuseid. Kohila ETTK hakkab osutama koduõendusteenuseid kõigile klientide gruppidele (terviseprobleemide järgi):

- südame- ja veresoonkonna haigused (operatsioonijärgne ja müokardi infarkti järgne periood)
- neuroloogilised seisundid (aju trauma, selgroovigastus, polüskleros, ajuinfarkt, Parkinsoni tõbi)
- haavad ja nahaprobleemid (troofilised haavandid, lamatised)
- kognitiivsed ja käitumishäired (psüühikahäiretega patsiendid ja dementsed)
- tugiaparaadi regeneratiivsed muudatused ja traumad (puusa- ja põlveliigeste proteesimine, atriit, amputatsioon, luumurd)
- geriaatrilised probleemid (inkontinents, dementsus, piiratud liikuvus, tundlikkuse ja tajuhäired)
- pediatrilised probleemid (piiratud liikuvus, tundlikkuse ja taju häired, kardinaalsed anomaaliad)
- krooniline obstruktiivne kopsuhaigus
- valud
- mitteaktiivravi vajavad spetsiifilised haigused ja vigastused (infusioonravi, hapnikravi, dialüüsravi, diabeet, epitsüstostoomi, teahheakanüüli ja kolostoomi hooldus)
- terminaalfaasis olevad isikud ja nende perekonnad.

Koduõendusteenust hakkavad osutama spetsialistid, kellel on olemas vastav tegevusluba.

5.2.3 Vajaliku personali prognoos

RAKE uuring näeb teenuspiirkonna koduõde vajadusena 2020. aastal 1,6 töökohta, 2030. aastal 2,0 töökohta.

Eeldades, et ühe koduõenduse visiidi pikkuseks on keskmiselt 90 minutit jõuab 1 koduõde 8 tunnise tööpäeva jooksul teostada keskmiselt 5 visiiti. Lähtudes prognoositud sihtgrupi suurusest ning

koduõdede võimekusest teostada päevas tavaliselt 5 visiiti, saame koduõendusteenuse vajadust Kohila ETTK-s prognoosida tulenevalt järgmises tabelis kajastatule.

Tabel 24. Kohila ETTK koduõendusteenuse personaliprognos

	2018	2020	2022	2030
Teenuskordi kokku	1735	2215	2449	2890
Teenuse ajakulu aastas (tund)	2602	3322	3673	4335
Teenuse ajakulu päevas (tund)	11,2	14,3	15,8	18,6
Koduõdede vajadus Kohila ETTK-s	1,4	1,8	2,0	2,3

Võrreldes RAKE uuringus väljapakutuga on teenuse ajakulu alusel arvestatud koduõdede vajadus veidi suurem. Seega on loodavas Kohila ETTK-sse plaanis algselt tööle võtta 2 koduõde, kes täidavad 1,4 töökohta. Edaspidi on koduõdede töökoormust plaanis igaaastaselt üle vaadata – 2030. aastaks jätkub Kohila ETTK-s tööd kokku 2,3 ametikohaga töötavale koduõele.

5.3 Füsioteraapia teenus

5.3.1 Sihtrühm ja teenuse maht

Kohila ETTK füsioteraapiateenuse sihtrühma moodustavad kõik teenuspiirkonna elanikud, kes füsioteraapiateenust vajavad. Füsioteraapiateenust osutatakse indiviidile juhul, kui tema liigutuslik potentsiaal ja funktsioonid on ohustatud vananemise protsessi, kahjustuse või haiguse tõttu. Esmatasandi tervisekeskuses hakatakse osutama vaid ambulatoorset füsioteraapiateenust.

Haigekassa andmetest tuleneb, et hetkel Eestis toimivas praktikas on ambulatoorse füsioteraapiateenuse kasutamise mahud suurimad 0-4 aastastel väikelastel. Teenuse maht suureneb alates nooremast keskeast vanuse lisandumisel saavutades täiskasvanute puhul maksimumi pensionieale eelnevatel aastatel. Senises teenusekasutuses ületab naiste poolt kasutatud teenuse maht alates 40-45 vanuserühmast meest poolt kasutatut 2 või enama kordselt (RAKE uuring).

Ambulatoorse füsioteraapia teenuse vastuvõttude teostajad Kohila ETTK teeninduspiirkonnas 2015. aasta seisuga puudusid. Teenuse vajadusel külastasid Kohila valla patsiendid füsioterapeute peamiselt Raplas või Tallinnas. Järgnev tabel annab ülevaate füsioteraapia teenuse osutamise kohta Kohila ETTK teenuspiirkonna elanikele 2013. aastal.

Tabel 25. Füsioteraapiateenuse osutamine Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanikele (2013) (allikas: RAKE uuring)

	Isikute arv teenusel	Teenusel isikuid 1000 elaniku kohta	Teenuse hulk kokku	Teenuse kordade arv 1000 elaniku kohta	Keskmine teenuse kordade arv teenust saanud isiku kohta
Kohila vald	84	12,2	830	12,2	9,9
Juuru vald	16	10,9	217	148,0	13,6
Kaiu vald	19	14,3	157	117,8	8,3

Kohila ETTK teenusvajaduse prognoosimisel on lähtutud järgmistest eeldustest:

- teenuse vajadus soolis-vanuselistes rühmades on Eesti piirkondades sarnane;
- esmatasandi füsioteraapiateenuse mahu vajadus on proportsionaalne ambulatoorse taastusravi füsioteraapiateenuse vajadusega;
- esmatasandi füsioteraapiateenuse mahu vajadus on proportsionaalne mõõdukate juhtumite osakaaluga ambulatoorsest füsioteraapiateenusest, mis eksperthinnangute alusel on eeldatud 70%.
- Kohila ETTK kattab piirkonna maksimumvajadusest 60%

Eelnevast tulenevalt on Kohila ETTK füsioteraapiateenuse vajaduse prognoos järgmine:

Tabel 26. Kohila ETTK füsioteraapiateenuse vajaduse prognoos

	2018	2020	2022	2030
Teenusel isikuid 1000 elaniku kohta	24	24	24	24
Teenusel isikuid aastas	240	237	234	222
Teenusekordi isiku kohta aastas	13	13	13	13
Ambulatoorne füsioteraapia maht (tundi aastas)	4658	4600	4540	4309
Esmatasandi füsioteraapia maht (tundi aastas)	3260	3220	3178	3017
Esmatasandi füsioteraapia visiite aastas	2174	2147	2119	2011
Esmatasandi füsioteraapia visiite Kohila ETTK-s	1304	1288	1271	1207

Prognooside tegemisel on lähtutud asjaolust, et hetkel ei ole Kohila ETTK teeninduspiirkonnas teenust pakutud ning teenust saanud isikud ei väljenda seetõttu kindalasti piirkonna reaalset teenusvajadust.

Võttes arvesse, et prognoosi kohaselt suureneb oluliselt teenust saavate isikute hulk ning ka teenuskordade arv, võib väita, et Kohila ETTK rajamisega paraneb oluliselt füsioteraapiateenuse kättesaadavus teeninduspiirkonnas.

5.3.2 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakatakse füsioteraapiateenust osutama järgmistes vormides:

- Füsioteraapiaseanss - põhiline vorm füsioteraapiateenuse osutamiseks, seansi pikkus on tavapäraselt 30 minutit. Kuna teenus ei ole standardiseeritav ning kõik juhtumid on erinevad, siis võib varieeruda ka seansi pikkus.
- Grupiteraapia – grupiteraapiaseansse hakatakse osutama vajadusel ning järgmistele sihtgruppidele: ülekaalulised lapsed, liigesehaiged, kardioloogiliste probleemidega patsiendid. Grupiteraapiale eelneb individuaalne hindamine ning individuaalsed füsioteraapiaseansid. Kuna Kohila ETTK teeninduspiirkond ei ole suur, plaanitakse grupi optimaalseks suuruseks 4-6 inimest.
- Koduteenus – teenus on mõeldud isikutele, kes vajaksid füsioteraapiateenust, kuid kellel liikumisvõime on piiratud. Kuna füsioteraapia koduteenust Haigekassa hetkel ei rahasta ning teenuse pakkumine nõuab ka täiendavat ajakulu, siis suures mahus teenust Kohila ETTK teeninduspiirkonnas osutamata ei hakata.

5.3.3 Vajaliku personali prognoos

RAKE uuring näeb teenuspiirkonna füsioteraapia vajadusena nii 2020. aastal kui ka 2030. aastal 1,1 füsioterapeudi töökohta.

Võttes aluseks esmatasandi füsioteraapia eeldatava ajakulu aastas ning eelduse, et füsioterapeudi täistööaeg on 8 tundi päevas, saame prognoosida füsioterapeutide vajadust Kohila ETTK-s.

Tabel 27. Kohila ETTK füsioteraapiateenuse personaliprognosis

	2018	2020	2022	2030
Esmatasandi füsioteraapia visiite aastas ETTK-s	1304	1288	1271	1207
Maht päevas (tundi)	8,4	8,3	8,2	7,8
Füsioterapeudi vajadus	1,1	1,1	1,1	1,0

Võrreldes RAKE uuringus väljapakutuga on teenuse ajakulu alusel arvestatud füsioterapeutide vajadus sisuliselt sama. Loodavasse Kohila ETTK-sse plaanis algselt tööle võtta 2 füsioterapeuti kes täidavad 1,1 töökohta. Edaspidi on füsioterapeutide töökoormus plaanis igaaastaselt üle vaadata.

5.4 Ämmaemandusabi teenus

5.4.1 Sihtrühm ja teenuse maht

Kohila ETTK ämmaemandusabi teenuse sihtrühma moodustavad kõik teeninduspiirkonnas elava 15-59 - aastased naised.

Kohila ETTK ämmaemandusabi teenusmahu prognoosimisel on lähtutud RAKE uuringus kajastatud teenuste mahu arvutamise üldvalemist. Muuhulgas on lähtutud järgmistest eeldustest:

- Teeninduspiirkonna sünnitusealiste naiste arv tulenevalt Statistikaameti Raplamaa rahvastikuprognosist
- Sünnitajad moodustavad iga-aastaselt 6% teeninduspiirkonna sünnitusealistest naistest;
- Prenataalne rasedate jälgimine - esmane visiit (60 min) toimub 100% juhtudest ämmaemanda juures. Edasi suunatakse 90% ämmaemanda jälgimise alla ning 10% naistearsti jälgimise alla;
- Postnataalne jälgimine - kõigile sünnitajatele koduvisiit kestvusega 90 minutit; esmasünnitajatele, keda on 40%, lisaks üks koduvisiit kestvusega 90 minutit. Kõigile ämmaemanda jälgimisel olevatele isikutele üks ämmaemanda ja üks arsti visiit;
- Reproduktiivtervise alane naiste nõustamine. Sihtrühm teeninduspiirkonna 15-59 - aastased naised, igale sihtrühma liikmele üks 30 minuti pikkune visiit aastas;
- Imetamisnõustamine - 2 korda 30 minutit sünnitaja kohta (esmasünnitajatest 100%, korduvsünnitajatest 50%);
- Perekooli nõustamine - sihtrühmaks lisaks rasedatele ja sünnitajatele ka nende mehed/partnerid. Perekool koosneb 8 loengust, ühe loengu pikkuseks on ca 90 minutit;
- Lisanduvad tegevused – enesetäiendamine ja kogukonna üldine terviseedendus (60 tundi koolitus ning 60 tundi terviseedendust).

Eelneva alusel on Kohila ETTK teenusemahtude prognoos järgmine:

Tabel 28. Kohila ETTK ämmaemandusabiteenuse teenusemahtude prognoos

	2020	2030
Sündide arv	151	132
Sünnitusealiste naiste arv	2518	2205
Prenataalne tegevus (tundi aastas)	634	556
Postnataalne tegevus (tundi aastas)	521	457
Reproduktiiv (tundi aastas)	1133	993
Imetamine (tundi aastas)	106	93
Perekool (tundi aastas)	181	159
Lisanduv (tundi aastas)	120	120
KOKKU aastas	2696	2378

5.4.2 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakkab ämmaemand osutama järgmistesse teenusgruppidesse kuuluvaid teenuseid:

- raseduse jälgimine
- sünnitusjärgne jälgimine
- reproduktiivtervise edendamisega seotud tegevused
- pereplaneerimisega seotud tegevused
- kontratseptiivide alane nõustamine

Sünnitus ja sellega seonduvad praktikad jäävad ämmaemandusabi mõistes esmatasandi teenustest välja (välja arvatud kodusünnitused). Iseseisva ämmaemandusabi olulisimaks sihtrühmaks on seega normaalse rasedusega sünnitajate jälgimine.

Eraldi spetsiifilise sihtrühma moodustavad noored nõustatavad. Hetkel paiknevad Eestis noorte nõustamiskeskused peamiselt maakonnakeskustes. Kuigi Kohila ETTK-sse eraldi noorte nõustamiskeskust ei looda, hakkab ämmaemand vajadusel tegelema ka noorte seksuaalnõustamise teenuse pakkumisega.

5.4.3 Vajaliku personali prognoos

RAKE uuring näeb teenuspiirkonna ämmaemandate vajadusena 2020. aastal 0,8 ämmaemanda töökohta ning 2030. aastal 0,7 ämmaemanda töökohta.

Võttes aluseks esmatasandil osutatava ämmaemandusabi teenuse eeldatava ajakulu aastas ning eelduse, et ämmaemanda täistööaeg on 8 tundi päevas, saame prognoosida ämmaemandusabi vajadust Kohila ETTK-s. On arvestatud, et Kohila ETTK-s osutatakse 60% piirkonna eeldatavast teenuse vajadusest.

Tabel 29. Kohila ETTK ämmaemandusabiteenuse personaliprognosis

	2020	2030
Sünnitusealiste naiste arv	2518	2205
Teenuse maht aastas ETTK-s (tundi)	1617	1427
Teenuse maht päevas (tundi)	7	6
Ämmaemanda töökohtade vajadus	0,9	0,8

Võrreldes RAKE uuringus väljapakutuga on teenuse ajakulu alusel arvestatud ämmaemandate töökohtade vajadus sisuliselt sama. Sellest tulenevalt planeeritakse Kohila ETTK-sse tööle võtta 1 ämmaemand.

5.5 Tugiteenused

Tugiteenused on esmatasandi tervisekeskuste kontekstis teenused, mis on seotud ETTK juhtimise, haldamise ning igapäevase majandamisega. Kohila ETTK on oma olemuselt ühtse taristu ETTK, mida haldab Kohila vald. Teeninduspiirkonna perearstid on iseseisvad Haigekassa lepingupartnerid. Ülejäänud ETTK-s osutatavaid teenuseid pakuvad eraldiseisvad teenuseosutajad – ühtset juriidilist keha ETTK haldamiseks seega ei looda.

Tervisekeskuse tegevuse koordineerimiseks võetakse tervisekeskusesse tööle **haldur**, kelle ülesanneteks on tervisekeskuse toimimise haldamine, ruumikasutuse korraldamine. Haldur asub Kohila ETTK-s tööle 0,33 koormusega.

Lisaks võetakse tervisekeskuse tööle **koristaja**, kelle ülesandeks on tervisekeskuse ruumide korrashoid ning puhastamine. Koristajad palkab samuti Kohila vald. Plaanis on palgatata 1 koristaja, kes töötab 0,5 koormusega.

Kliinilist assistenti, kelle ülesandeks on tervisekeskuse igapäevase bürootöö korraldamine, üldtelefonile vastamine, ruumikasutuse korraldamine, suhtlemine tervisekeskusesse tulevate

patsientidega ning vajadusel keskusel töötavate arstide-õdede assisteerimine Kohila ETTK-sse ei palgata. Kuna igal perearstil saab olema tulevikus 2 pereõde, siis väheneb perearstide administratiivne koormus niigi ning täiendavat vajadust kliinilise assistendi töökoha järele ei ole.

6 Osutatavad ja planeeritavad esmatasandi muud teenused ja toetavad teenused aastani 2030

Teised Kohila ETTK-s pakutavad teenused jagunevad kaheks: teisesed teenused ning toetavad teenused.

Kohila ETTK-sse planeeritavad **teisesed teenused** on **töötervishoiuarsti teenus, apteegiteenus, sotsiaalnõustamise teenus ning psühholoogilise nõustamise teenus.**

Toetavaid teenuseid Kohila ETTK-sse ei plaanita. Eriarstiabi teenust saab endiselt tarbida lähedalasuvas Raplamaa Haiglas. Valla ametnikud nõustavad elanikke rehabilitatsiooniteenuste võimaluste osas. Proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite andmise teenuse pakkumise järele Kohila ETTK-s ei näe tervisekeskuse arendajad hetkel vajadust.

6.1 Töötervishoiuarsti teenus

6.1.1 Teenusepakkuja

Töötervishoiuteenuse osutaja on Tervishoiuametis registreeritud või Tervishoiuameti tegevusluba omav töötervishoiuteenuseid osutav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja. Sobiv teenusepakkuja valitakse Kohila ETTK jaoks välja vastava konkursi abil.

6.1.2 Teenuse sihtgrupp

Teenust hakatakse pakkuma kõigile Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanikele. Kuna teenuse tellijaks on enamasti tööandjad, on järgnevalt esitatud ülevaade Kohila vallas tegutsevates ettevõtetest. Äriregistri andmetel on Kohila vallas 2015. aasta 1. jaanuari seisuga 713 ettevõtet. Võrreldes 2007. aastaga on nende arv peaaegu kolmekordistunud. Ettevõtete arv on kasvanud peamiselt mikroettevõtete (alla 10 töötaja) arvel. Rohkem kui 50 töötajaga ettevõtete arv on alates 2007. aastast vähenenud.

Tabel 30. Töötajate arv Kohila vallas registreeritud ettevõtetes (2007 – 2013) (allikas: Kohila valla arengukava)

	Töötajate arv				
	Kokku	Alla 10	10-49.	50-249.	250 ja rohkem
2007	241	218	15	7	1
2008	250	227	16	6	1
2009	271	251	15	5	0
2010	401	382	16	3	0
2011	424	407	12	5	0
2012	448	430	13	5	0
2013	465	444	17	4	0

Enim on Kohila vallas ettevõtteid ehituse, hulgi- ja jaekaubanduse, põllumajanduse, töötleva tööstuse ja tehnikaalase tegevuse valdkonnas. Eeldused ettevõtete loomiseks ja tootmise arendamiseks on Kohila valla arengukava kohaselt head. Vallas arendatavas Tuhamäe tööstuspargis on alates 2016. aastast olemas võimalused liitumiseks vee-, kanalisatsiooni, elektri- ja gaasivõrguga.

Kohila valla palgatöötajate arv on aastatel 2009-2013 kasvanud. Registreeritud töötuid oli Kohila vallas Töötukassa andmetel 2014. aasta lõpuks 153.

Ettevõtluse arendamiseks korraldab Kohila vald ettevõtjate ümarlauakogunemisi, mis leiavad aset kaks korda aastas. Kogunemistel planeeritakse arenguid, toetusmeetmete võimaluste kasutamist, korraldatakse kampaaniaid ning planeeritakse koostööd kutseõppeasutustega. Ettepanek Kohila ETTK-sse töötervishoiuarsti teenuse lisamise kohta on samuti pärit ümarlaual osalenud ettevõtjatelt. Hetkel tellivad ettevõtjad teenuse oma töökohtadele, inimestele oleks aga mugavam saada teenust neile sobival ajal otse tervisekeskusest.

Teenust rahastab tööandja, kes tasub töötajatele ettenähtud töötervishoiuteenuste eest, töökeskkonna riskianalüüsi ning töökeskkonnavolinike ja -nõukogu liikmete väljaõppe eest. Riigieelarvest kaetakse tööohutuse ja töötervishoiu riiklike programmide koostamine ning töötervishoiuarstide ja –õdede ning tööinspektorite väljaõppega kaasnevad kulud.

6.1.3 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakkab töötervishoiuarst osutama järgmisi teenuseid:

- Kutsekahjustuste ennetamise, diagnoosimise, ravile suunamisega ja kutsehaiguste tekkimisel seoste leidmine töökeskkonna ohuteguritega.
- Riskianalüüsi teostamine.
- Töötajate tervisekontroll. Tööandja on kohustatud suunama tervisekontrolli töötajaid, kelle tervist võivad (vastavalt läbiviidud töökeskkonna riskianalüüsile) töökäigus mõjutada töökeskkonna ohutegurid või töölaad.

Teenust hakatakse Kohila ETTK-s kohapeal osutama ühel päeval kuus (8 tundi kuus).

6.2 Apteegiteenus

6.2.1 Teenusepakkuja

Apteegiteenust hakkab Kohila ETTK-s osutama Kohila Apteegi OÜ (BENU Apteek). Kehtiva lepingu lõppemisel korraldatakse uue apteegiteenuse pakkuja leidmiseks vastav konkurss.

6.2.2 Teenuse sihtgrupp

Teenust hakatakse pakkuma kõigile Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanikele.

6.2.3 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK ruumides tegutseva apteegi tegevuse eesmärk on ravimite ohutu väljastamine patsientidele ning mitmekülgse ja vajaliku informatsiooni pakkumine erinevate ravimite ning nende toimete kohta.

Kohila ETTK ruumides paiknev apteek saab olema avatud iga päev välja arvatud pühapäeval. Argipäevadel on apteek avatud ajavahemikul 8.30 – 17.00, laupäeval 9.30 – 14.00. Tulenevalt nõudlusest on apteek valmis oma lahtiolekuaegu korrigeerima.

6.3 Psühholoogilise nõustamise teenus

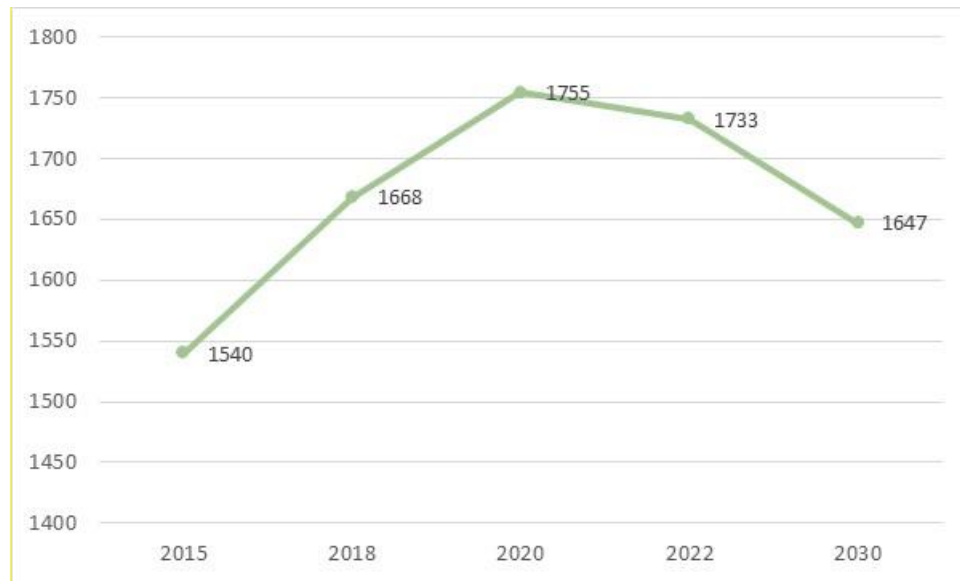
6.3.1 Teenusepakkuja

Psühholoogilise nõustamise teenuste hakkab Kohila ETTK-s osutama Kohila Vallavalitsus.

6.3.2 Teenuse sihtgrupp ja teenuse maht

Psühholoogilise nõustamise teenuse sihtgrupi moodustavad suhte-, kasvatus- ja käitumisprobleemidega lapsed ja pered ning isikud, kes vajavad abi traumajärgsel toimetulekul. Teenuse potentsiaalsesse sihtgruppi kuuluvad seega kõik Kohila ETK teeninduspiirkonna elanikud.

Kohila ETK-sse plaanitakse 1 psühholoogilise nõustaja ametikoht. Seoses ETK rajamisega suureneb psühholoogilise nõustamise teenuse kättesaadavus, eeldatavat visiitide arvu aastate kaupa on kajastatud järgmisel joonisel. Teenuse mahu muutus on sõltuvuses perearstinimistute suuruse muutusest.

Joonis 8. Kohila ETK psühholoogilise nõustamise teenuse mahuprognosis

6.3.3 Kavandatavad teenused

Kohila ETK-s hakatakse osutama järgmise sisuga psühholoogilise nõustamise teenuseid (teenuse etapid):

- tutvumine ja esmase kontakti loomine;
- probleemist arusaamise uurimine;
- soovitud tulemuste kindlaksmääramine, klientide ootuste korrigeerimine ja motiveerimine;
- praeguse toimetulekutaseme hindamine;
- tagasiside ja soovitude andmine
- edasise tegevuse kavandamine.

Lisaks teostatakse vajadusel ka paari- või pereteraapia seansse ning Skype seansse.

Teenust osutatakse tööpäeviti päevasel ajal Kohila ETK ruumides. Teenust osutatakse nii individuaal- kui ka perenõustamisena. Teenust osutatakse eesti keeles.

6.4 Sotsiaalnõustamise teenus

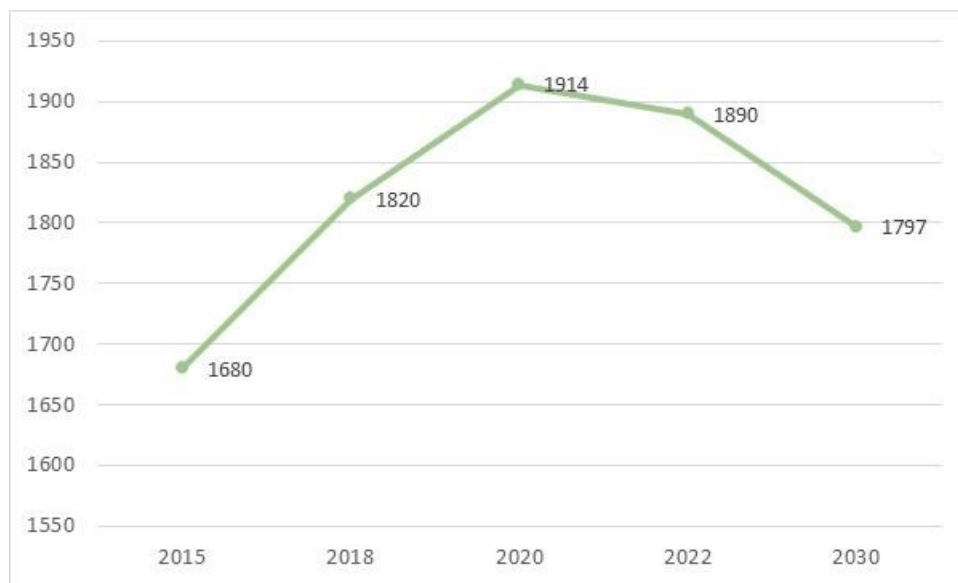
6.4.1 Teenusepakkuja

Sotsiaalnõustamist võib läbi viia selleks tööks eriettevalmistuse saanud hoolekandetöötaja. Sotsiaalnõustamise teenust hakkab Kohila ETTK-s osutama Kohila Vallavalitsus.

6.4.2 Teenuse sihtgrupp ja maht

Teenuse sihtgrupi moodustavad kõik Kohila ETTK teeninduspiirkonnas elavad isikud, kes sotsiaalnõustamise teenust vajavad ehk isikud, kes vajavad abi enda või pere psühhosotsiaalse ja sotsiaalmajandusliku funktsioneerimise ja toimetuleku soodustamisel.

Seoses ETTK rajamisega suureneb sotsiaalnõustamise teenuse kättesaadavus, eeldatavat visiitide arvu aastate kaupa on kajastatud järgmisel joonisel. Teenuse mahu muutus on sõltuvuses perearstinimistute suuruse muutustest.

Joonis 9. Kohila ETTK sotsiaalnõustamise teenuse mahuprognosis

6.4.3 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK-s hakatakse osutama järgmisi sotsiaalnõustamise teenuseid:

- Individuaalne sotsiaalnõustamine: spetsialisti poolt seadustes, inimeses endas ja tema elukeskkonnas sisalduvate võimaluste esiletoomine koostöös kliendiga tema toimetuleku- ja funktsioneerimisevõime tõstmiseks.
- Pere sotsiaalnõustamine on litsentseeritud spetsialisti poolt seadustes, inimeses endas ja tema elukeskkonnas sisalduvate võimaluste esiletoomine koostöös perega nende toimetuleku- ja funktsioneerimisevõime tõstmiseks.

Sotsiaalnõustaja tegevuste hulka kuulub muuhulgas kliendi/pere motiveerimine, toimetulekuoskuste õpetamine, probleemi lahendamiseks alternatiivide pakkumine ja muu abi kättesaadavuse korraldamine.

6.5 Kiirabiteenus

6.5.1 Teenusepakkuja

Kiirabiteenust osutab Rapla maakonnas alates 2013. aasta 30. detsembrist Põhja-Eesti Regionaalhaigla. Kokku paikneb maakonnas 3 kiirabibaasi, neist 1 Kohilas aadressil Tööstuse 5. Patsiendid suunatakse vajadusel kõgemasse ravietappi kas Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse, Ida-Tallinna Keskhaiglasse, Lääne-Tallinna Keskhaiglasse, Tallinna Lastehaiglasse või Raplamaa Haiglasse.

6.5.2 Teenuse sihtgrupp

Teenust hakatakse pakkuma kõigile Kohila ETTK teeninduspiirkonna elanikele, kes kiirabiteenust vajavad. Vajadusel reageeritakse väljakutsetele ka naaberpiirkondades.

6.5.3 Kavandatavad teenused

Kohila ETTK koosisus jätkab kiirabibrigaad oma tavapärast tegevust. Kohilas jätkab tegevust õebrigad, mis tähendab, et brigaadi juhiks on erakorralise meditsiini õde või intensiivõenduse õde, lisaks kuuluvad brigaadi õde või erakorralise meditsiini tehnik ning kiirabitehnik, kes omab operatiivsõiduki juhtimise õigust.

7 ETTK planeerimisel kasutatavad patsiendikäsitluse standardid

Eesti Tervishoiusüsteem töötab üldiselt hästi ning suhteliselt madalate kuludega. Samas ei peeta praegust tervishoiusüsteemi piisavalt efektiivseks. Efektiivse süsteemi puudumine võib pärssida süsteemi võimet tegeleda tulevikus prognoositava mittenakkushaiguste (nt südame- ja veresoonkonna haiguste) osakaalu suurenemisega ning elanikkonna vananemisega. Nendest vajadustest tulenevalt on oluline määratleda esmatasandi tervishoiuteenuste roll tervishoiusüsteemis.

Süsteemi ebaefektiivsus tuleneb erinevate arstiabi tasandite puudulikust koostööst. Esmatasandi arstiabi puuduste ja nõrkustega tegelemine on vajalik süsteemi efektiivsemaks muutmisel. Esmatasandi roll tervishoiusüsteemis on olla filter, kes eristab vajaduse statsionaarse aktiivravi ja eriarsti teenuste järele. Hetkel võib protsesse mõjutavate tegurite hulgas näha rahalist stiimulit. Aktiivravi on kallis ning selle rolli on võimalik vähendada tõhusa ennetus- ja ravitööga esmatasandil. Teiselt poolt mängib rolli esmatasandi nõrkus – perearstil on lihtsam suunata patsient eriarsti juurde kui lihtsamate kaebustega ise tegeleda (nt taastusravi osas). Esmatasandi nõrkused tulenevad ka patsiendikäsitlusest, mida mõjutavad struktuursed, finantsilised ja kultuurilised probleemid. Need tulenevad näiteks ebapiisavast materiaalsest huvitatusest pidada kinni ravijuhenditest, multidistsiplinaarse meeskonna puudumisest ja ravi eelistamisest haiguste ennetamisele.

Lühikeses perspektiivis on lahenduste näol võimalik aruandluskohustuse suurendamine ennetavate teenuste osas ja rahaliste stiimulite suurendamine. Sellise lähenemise korral tegeletak vähemkomplitseeritud haigusjuhtumitega esmatasandil ning komplekssemate juhtumitega eriarstitasandil. Keskmises kuni pikas perspektiivis on oluline kujundada ümber perearsti roll.

Esmatasandi tervisekeskuste ülesandeks on koondada kokku piirkonna perearstid ja muud vajalikud spetsialistid. Tervishoiutöötajate koos tegutsemine loob efektiivsema ressurside kasutuse, parema ja laiapõhjalisema teenuse kättesaadavuse elanikele ning aitab koondumise näol vähendada administratiivset kulu.

Kokkuvõtvalt on Kohila ETTK kavandamisel arvesse võetud järgnevad põhimõtted:

- Üldarstiabi roll on tegeleda tervishoiusüsteemis ka ennetava tegevusega. Eesmärgiks on läbi ennetava tegevuse vähendada tegelikku vajadust aktiivravi järgi kui ka mittevajalikke eriarsti visiitide arvu.
- ETTK eesmärgiks on piirkonna elanikele pakkuda ühes asukohas integreeritult esmatasandi tervishoiuteenuseid. Tervishoiusüsteemi korralduse mõistes lisab ETTK ühtne juhtimine efektiivsust.
- ETTK all pakutava perearstiteenuse arengusuunaks on pakkuda Kohila teeninduspiirkonna elanikele kvaliteetset üldarstiabi ning tegeleda lihtsamate haigusjuhtumitega, vähendades aktiivravi rolli. Koostöö perearsti ja eriarsti vahel läbi konsultatsioonide lubab esmatasandil tegeleda rohkemate ja erinevate haigusjuhtumitega. Samuti muudab see mugavaks elu patsiendile, kes saab vajaliku ravi kätte kohalikust ETTK-st ning ei pea minema eriarsti vastuvõtule, kes on koondunud suurematesse keskustesse.

Kohila ETTK-s plaanitakse tervishoiusüsteemi efektiivsuse suurendamiseks ning ülaltoodud põhimõtete ellurakendamiseks teha järgmist:

- Korraldada patsiendi- ja personali rahulolu-uuringuid, analüüsida tulemusi, anda tagasisidet ning rakendada parendamistegevusi.
- Töötada välja ja rakendada klienditeeninduse standardid.
- Korraldada patsiendile ja tema lähedastele haigusega toimetuleku alast nõustamist ja koolitusi ning jagada infomaterjale.
- Korraldada esmaabikoolitusi.
- Prioritiseerida terviseedendust ja haiguste ettetustegevust.
- Tõhustada koostööd Tartu Ülikooliga ja tervishoiu kõrgkoolidega personali planeerimiseks ja koolitamiseks.

8 Tervisekeskuse ruumide loend ja kasulik pind

8.1 Tervisekeskuse funktsionaalne ruumiprogramm

Teenusemahtude ja töökohtade arvu prognoosi alusel on RAKE uuringus pakutud välja ruumide programm Kohila ETTK rajamiseks. RAKE uuringus Kohila Esmatasandi Tervisekeskuse jaoks esitatud ruumiprogrammi ettepanek näeb ette 526 ruutmeetrit pinda. Ettepaneku koostamisel on arvesse võetud pakutavaid teenuseid, teenuste osutamiseks vajalikke ruume ning nende ruumide mõistlikku pindala. Sinna lisanduvad arvestused tervisekeskuses ühiskasutatavate ruumide osas.

Tabel 31. Kohila ETTK ruumiprogramm (allikas: RAKE uuring)

	2011	2020	2030
ETTK ruumiprogrammi ettepanek (m ²)	514	514	526
Kehtivad nõuded ja rahastamine (m ²)	379	379	379

Kuna Kohila ETTK-s plaanitakse hakata pakkuma lisaks põhiteenustele ka mitmeid toetavad teenuseid ning laienuvad on ka teeninduspiirkond, siis on RAKE uuringus väljapakutud ruumiprogrammi Kohila ETTK reaalsest ruumivajadusest, rekonstrueeritava hoone mahtudest, ümberehitamise võimalustest ning Sotsiaalministeeriumi poolt kinnitatud ruuminõuete juhendist¹³ korrigeeritud. Kohila ETTK funktsionaalse ruumiprogrammi koostamisel on arvestatud järgneva:

- Igale püsivalt Kohila ETTK hoones **vastuvõtte teostava perearsti juurde on arvestatud kahe õe töökoht**. Igale **arstile** on planeeritud omaette **vastuvõtu kabinet** suurusega ca 16m²¹⁴. Keskuses töötavale kaheksale õele on planeeritud kokku 4 kabinetti. Iga kabineti suuruseks on ca 16m²¹⁵. Kabinettide planeerimisel on arvestatud, et ei tekiks vajadust vastuvõturuumi samaaegselt erinevate töötajate poolt tehtavateks vastuvõttudeks kasutada.
- Vastavalt Sotsiaalministeeriumi 29.11.2001 määrusele „Nõuded perearsti tegevuskoha ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile“ nr 116 peab koos töötavatel perearstidel olema vähemalt üks protseduuriruum kolme perearsti kohta suurusega 16m². Kohila ETTK-s on arvestatud **kahe protseduuriruumiga**.
- Planeeritud on **1 ämmaemanda vastuvõturuum** suurusega 16m².
- Planeeritud on **1 ruum koduõdedele** arvestusega, et vajalik on 2 arvutiga töökohta ruumis, ravitegevus toimub väljaspool tervisekeskust.
- **Füsioteraapia osutamiseks on planeeritud saal** suurusega 30m² ning **vastuvõturuum**. Füsioteraapia saali planeerimisel arvestatakse 5 m² võimlemise ruumi inimese kohta.
- Eraldi pind on ette nähtud apteegiteenusele ning kiirabiteenusele.

8.2 Kohila esmatasandi tervisekeskuse ruumide pindala tabel ja hinnanguline ehitismaksumuse hinnang

Kohila ETTK ruumiprogramm on paika pandud vastavalt kehtivatele nõuetele, meditsiiniruumidele piirmääradele ning meetme „Esmatasandi tervisekeskuste kaasajastamine“ ruuminõuete juhendile.

¹³ Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste meetme 2.4 tegevuse 2.4.2 „Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused“ investeeringute kava koostamiseks esitatavate ruuminõuete juhend

¹⁴ Kuna tegemist on rekonstrueeritava hoonega võib kabineti minimaalseks suuruseks olla 14,4 m²

¹⁵ Kuna tegemist on rekonstrueeritava hoonega võib kabineti minimaalseks suuruseks olla 14,4 m²

Järgnevalt on esitatud ruumide pindala tabel, mis sisaldab kavandatava Kohila ETTK ruume, nende suuruseid ning ETTK kasuliku pinna kogupindala.

Tabel 32. Kohila ETTK detailne ruumiprogramm

Ruumi nimi	Ruumi suurus m2	Ruumi kasutajad	Abikõlbulik	Mitteabikõlbulikumid
Üldarstiabiteenuse osutamisega seotud ruumid				
Perearsti kabinet	16,00	Perearst	16,00	0,00
Perearsti kabinet	14,50	Perearst	14,50	0,00
Perearsti kabinet	14,60	Perearst	14,60	0,00
Perearsti / töötervishoiuarsti kabinet	15,90	Perearst, osaliselt töötervishoiuarst	12,72	3,18
Pereõe kabinet	14,60	Pereõed	14,60	0,00
Pereõe kabinet	14,50	Pereõed	14,50	0,00
Pereõe kabinet	14,40	Pereõed	14,40	0,00
Pereõede kabinet	16,00	Pereõed	16,00	0,00
Protseduuride ruum	15,90		15,90	0,00
Protseduuride ruum	16,60		16,60	0,00
Dokumendihoidla	10,80		10,80	0,00
Registratuur	5,60		5,60	0,00
Koristaja ruum	2,60		2,60	0,00
WC-d (patsiendid)	8,90		8,90	0,00
Ema ja lapse tuba	12,20		12,20	0,00
Personali puhkeruum	19,40		19,40	0,00
Personali duširuum	1,40		1,40	0,00
Personali WC	1,40		1,40	0,00
Koridor / ooteruum	57,80		57,80	0,00
Üldarstiabi kokku	273,10		269,92	3,18
Füsioteraapia ruumid				
Füsioteraapia kabinet	16,00	osaliselt psühholoog	16	0,00
Nõustamine / koolitus	26,30	osaliselt psühholoog	26,3	0,00
Personali WC	1,30		1,3	0,00
Patsiendi WC	1,60		1,6	0,00
Patsiendi garderoobid	16,40		16,4	0,00
Patsientide duširuumid	2,40		2,4	0,00
Koristaja ruum	1,20		1,2	0,00
Koridorid	11,70		11,7	0,00
Füsioteraapia bloki ruumid kokku	76,90		76,9	0
Ämmaemandusabi ruumid				
Vastuvõtu ja läbivaatusruum	16,0	osaliselt sots-nõustamine	16	0,0
Ooteruum	9,0		9	0,0
Koristaja ruum	3,4		3,4	0,0

Patsiendi WC	3,0		3	0,0
Abiruum	2,0		2	0,0
Personaliruum	6,3		6,3	0,0
Personali WC	1,4		1,4	0,0
Ämmaemandusabi kokku	41,1		41,1	0
Koduõendusteenuse ruumid				
Koduõdede ruum	13		13	0
Koduõed kokku	13		13	0
Muud teenused				
Kiirabiruumid	101,3		0	101,3
Apteegiruumid	79,4		0	79,4
Muud teenused kokku	180,7		0	180,7
KOKKU	584,80		400,92	183,88
Ühiskasutatavad üldruumid				
Soojasõlm	29,5	Proportsioon, kõik teenused	20,22	9,28
Kilbi- ja nõrkvooluruum	6	Proportsioon, kõik teenused	4,11	1,89
Veemöödusõlm, vent. kamber	42,1	Proportsioon, kõik teenused	28,86	13,24
vestibüül	12,3	Proportsioon (apteek, füsioteraapia, koduõde, üldarstiabi)	10,00	2,30
Trepikoda	15,4	Proportsioon (apteek, füsioteraapia, koduõde, üldarstiabi)	12,53	2,87
Ühiskasutatavad KOKKU	105,3		75,73	29,57
KOKKU	690,10		476,65	213,45

Ehitusmaksumuseks on kalkuleeritud 1 035 150 eurot (sh käibemaks). Arvestatud on ruutmeetrihinnaga 1250 eurot.